

VERSLO TURTO DRAUDIMO TAISYKLĖS NR.68-1

(2010-03-31 redakcija, galioja nuo 2010-04-01)

TURINYS

Draudimo taisyklių struktūra	2
DRAUDIMO SĄLYGOS	
Draudėjas, Draudikas, naudos gavėjas.....	2
Draudimo objektas.....	2
Draudimo vieta	4
Draudžiamieji ir nedraudžiamieji įvykiai.....	4
Draudimo vertė ir draudimo suma. Nevisiškas draudimas. Papildomas ir dvigubas draudimas. Išskaita	10
Ikisutartinės šalių teisės ir pareigos.....	11
Draudimo sutarties sudarymas. Draudimo sutarties galiojimo laikotarpis	12
Draudimo įmokų apskaičiavimas ir mokėjimas.....	12
Draudėjo ir Draudiko pareigos draudimo sutarties galiojimo metu	13
Draudimo rizikos padidėjimo atvejai.....	14
Draudimo sutarties nutraukimas ir keitimas.....	15
Nuostolio nustatymas	15
Draudimo išmokos apskaičiavimas ir mokėjimas	16
Draudimo išmokos nemokėjimo ir mažinimo atvejai.....	19
Teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perleidimas.....	19
Ginčų tarp Draudėjo ir Draudiko sprendimas	19
Draudimo sutarčiai taikoma teisė	19
Pranešimai.....	19
DRAUDIMO APSAUGOS IŠPLĖTIMAI	
Visų rizikų draudimo išplėtimas Nr.68-1A.....	20
Draudžiamieji ir nedraudžiamieji įvykiai.....	20
Įrengimų gedimų draudimo išplėtimas Nr.68-1B.....	22
Draudimo objektas	22
Draudžiamieji ir nedraudžiamieji įvykiai.....	22

KA DARYTI ATSIKUS NELAIMEI?

Atsitikus draudžiamajam įvykiui, nedelsdami praneškite kompetentingoms institucijoms, pavyzdžiui, apie vagystę – policijai, apie gaisrą – priešgaisrinei saugos tarnybai, komunikacijų avariją – avarinei tarnybai, sprogimą – policijai ir avarinei tarnybai. Per vieną parą apie įvykį informukite telefonu Lietuvoje **1828**, telefonu užsienyje **+370 5 266 66 12**.

Žalų centro darbo laikas: I-V 8.00-18.00 val.

Pranešti apie įvykį galite ir internetu adresu **www.ld.lt**
Gavę pranešimą su Jumis susisieksime ne vėliau kaip per tris darbo dienas.

Draudimo taisyklių struktūra

Verslo turto draudimo taisyklės (toliau – Taisyklės) sudaro dvi dalys: „DRAUDIMO SĄLYGOS“ ir „DRAUDIMO APSAUGOS IŠPLĖTIMAI“.

Draudimo sutarčiai taikomi tik draudimo liudijime nurodyti „DRAUDIMO APSAUGOS IŠPLĖTIMAI“. Esant prieštaravimams ar neatitikimams tarp nuostatų, išdėstytų atskirose Taisyklių dalyse, taikomos tai draudimo sutarčiai galiojančios Taisyklių dalies „DRAUDIMO APSAUGOS IŠPLĖTIMAI“ nuostatos.

Jeigu draudimo sąlygos, nurodytos draudimo liudijime ir šiose Taisyklėse, skiriasi, vadovaujamosi draudimo liudijime nurodytomis sąlygomis.

DRAUDIMO SĄLYGOS

Draudėjas, Draudikas, naudos gavėjas

1. Draudikas – AB „Lietuvos draudimas“.
2. Draudėjas – asmuo, kuris kreipėsi į Draudiką dėl draudimo sutarties sudarymo ar kuriam Draudikas pasiūlė sudaryti draudimo sutartį, arba kuris sudarė draudimo sutartį su Draudiku šių Taisyklių pagrindu.
3. Su Draudėju susiję asmenys :
  - Draudėjo darbuotojai ir asmenys, dirbantys darbo sutarties pagrindu, Draudėjo valdybos nariai;
  - teisėti draudimo objekto valdytojai (įskaitant nuomininkus ir nuomotojus), kuriems Draudėjas pavėdė ar kitaip teisėtai patikėjo saugoti draudimo objektą ar rūpintis juo, jų darbuotojai ir valdybos nariai.
4. Naudos gavėjas - draudimo sutartyje nurodytas asmuo, turintis teisę gauti draudimo išmoką.

Draudimo objektas

5. Draudimo objektas yra turiniai interesai, atsiradę dėl kilnojamojo ar nekilnojamojo turto sunaikinimo, sugadinimo ar dingimo įvykus šiose Taisyklėse ir/ar draudimo sutartyje nurodytiems draudžiamiesiems įvykiams.

Gali būti draudžiamas draudimo sutartyje nurodytas kilnojamas ir nekilnojamas turtas (toliau – Turtas), kuris:

- priklauso Draudėjui;
- Draudėjo yra gautas išsimokėtina arba išperkamosios nuomos būdu;
- išsinuomotas pagal turto nuomos sutartį;
- rašytinės sutarties pagrindu gautas iš kitų subjektų parduoti, saugoti, panaudoti ar kitais draudimo liudijime nurodytais pagrindais, jeigu jo nėra apdraudęs savininkas.

Draudžiamas Turtas draudimo sutartyje skirstomas į grupes:

- 5.1. Pastatai.

Pastatas ar jo dalis (nekilnojamas daiktas) – objektas, sukurtas statybos darbais naudojant statybos produktus ir tvirtai sujungtas su žeme, kurio negalima perkelti iš vienos vietos į kitą nepakeitus jo paskirties bei iš esmės nesumažinus jo vertės, skirtas gamybinei, komercinei, administracinei ar aptarnavimo veiklai vykdyti.

Pastatams priskiriami sklypo, kuriame pastatytas draudžiamas pastatas(-ai), ribose esantys ir tų pastatų eksploatacijai naudojami inžineriniai tinklai bei pastato viduje esantys įrenginiai, kurie pagal paskirtį ir prigimtį yra nekilnojamieji: šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, sprinklerinės sistemos stacionarūs įrenginiai; pastato elektros instaliacijos įrenginiai; vėdinimo ir oro kondicionavimo stacionarūs įrenginiai; turto ir priešgaisrinės apsaugos stacionari įranga.

Inžineriniai statiniai – žemės sklypo, kuriame yra apdraustas pastatas(-ai), teritorijoje esantys stacionarūs aplinkos įrangos elementai (tvora, rampa ir pan.).

Draudžiami tik draudimo liudijime įvardinti pastatai, jų dalys ar inžineriniai statiniai.
- 5.2. Įrengimai.

Įrengimai – stacionarūs (įskaitant jiems priklausantį pamatą ir įmūrijimą) ir nestacionarūs įrengimai, skirti gamybinei, komercinei, administracinei ar aptarnavimo veiklai plėtoti, prekėms ir paslaugoms kurti: inventorius, baldai, gamybiniai įrengimai, elektroninė ir kompiuterinė įranga ir kt., išskyrus įrengimus, esančius neaptvertoje įmonės teritorijoje (nurodytus Taisyklių 6.5 punkte) ir reklaminius standus (nurodytus Taisyklių 6.6 punkte).
- 5.3. Atsargos.

Atsargos - žaliavos, medžiagos, kuras, nebaigta gaminti produkcija, baigta gaminti produkcija, prekės ir kt. materialios vertybės, kurios paprastai buhalteriniuose įrašuose neapskaitomos kaip ilgalaikis turtas.
- 5.4. Specializuota technika.

Specializuota technika – neskirta važiuoti keliais (pervežama), speciali technika, dirbanti tik apibrėžtoje teritorijoje (pvz. kelių tiesimo technika: plentvoliai, greideriai, buldozeriai, ekskavatoriai ir pan.; miško darbų technika; krautuvai ir pan.), išskyrus žemės ūkio techniką.
- 5.5. Investicijos į nuomojamas patalpas.

Investicijos į nuomojamas patalpas - Draudėjo (kai Draudėju yra nuomininkas) atliktos ir atliktų darbų ir/ar medžiagų sąskaitomis pagrįstos investicijos į draudžiamą pastatą (patalpas), taip pat pastato viduje esančius įrenginius (santechnikinę įrangą ir pan.), įskaitant ir tokių įrenginių įsigijimą savo lėšomis. Investicijos į nuomojamas patalpas gali būti apdraustos tik tuo atveju, kai Draudėju yra nuomininkas.
6. Draudikui ir Draudėjui susitarus ir tai nurodžius draudimo sutartyje, papildomai gali būti apdrausta:

- 6.1. Investicijos – tai Draudėjo planuojamos investicijos į ilgalaikį turta;
  - apdraustų pastatų būklės pagerinimui (remontui ar rekonstrukcijai);
  - naujų įrengimų, specializuotos technikos įsigijimui.
 Draudimo sutartyje nurodyta investicijų draudimo suma galioja bendrai toms Turto grupėms (pastatams, įrengimams, specializuotai technikai), dėl kurių draudimo yra susitarta ir kurios nurodytos draudimo sumartyje. Nuostoliai draudžiamojo įvykio atveju atlyginami:
  - už įrengimus ir specializuotą techniką, kuri buvo įsigyta draudimo sutarties galiojimo metu;
  - už apdrausto turto (pastatų, įrengimų, specializuotos technikos) vertės padidėjimą, dėl pagerinimų, atliktų draudimo sutarties galiojimo metu.
 Jeigu atlikus investicijas padidėja draudimo rizika, Draudėjo pareigos, nustatytos Taisyklių 33.7 punkte išlieka.
- 6.2. Vertės padidėjimas (vertės apskaičiavimo paklaida).
Vertės padidėjimas (vertės apskaičiavimo paklaida) – papildoma draudimo suma, skirta netikėtiems draudimo vertės padidėjimams kompensuoti.
- 6.3. Papildomos išlaidos draudimo vietai sutvarkyti.
Papildomos išlaidos draudimo vietai sutvarkyti - išlaidos, skirtos draudimo vietai sutvarkyti ir išvalyti (t.y. nugrauti/demontuoti išlikusį turta (jo dalį), sukrauti jį toje pačioje teritorijoje arba nugabenti iki artimiausio sąvartyno ir pan.) po draudžiamojo įvykio.
Iki draudimo sumos, nurodytos papildomoms išlaidoms draudimo sutartyje, atlyginamos išlaidos, kurių suma viršija 1% draudžiamo turto draudimo sumos konkrečioje draudimo vietoje (papildomos išlaidos, neviršijančios arba lygios 1% draudžiamo turto draudimo sumos konkrečioje draudimo vietoje, yra atlyginamos visais atvejais, be atskiro Draudėjo ir Draudiko susitarimo).
- 6.4. Grynieji pinigai seife.
Grynieji pinigai seife – tai įmonės grynieji pinigai, laikomi seife, esančiame draudimo sutartyje nurodytu draudimo vietos adresu Draudėjui priklausančioje ar jo naudojamoje patalpoje.
- 6.5. Įrengimai, esantys neaptvertoje įmonės teritorijoje.
Įrengimai, esantys neaptvertoje įmonės teritorijoje – tai pastato, kuriame Draudėjas vykdo veiklą ir kuris yra neaptvertoje teritorijoje, priegose esantys įrengimai, kurie pagal paskirtį gali būti laikomi ne patalpoje ir kurių laikymas lauke normaliomis atmosferinėmis sąlygomis nėra jiems žalingas (pvz.: kavinės lauko baldai, apsaugos sistemos įrengimai, esantys pastato išorėje ir pan.), išskyrus stacionariai pritvirtintus lauko reklaminius stendus, nurodytus Taisyklių 6.6. punkte.
- 6.6. Reklaminiai stendai.
Reklaminiai stendai – tai draudimo liudijime nurodytu draudimo vietos adresu esantys prie žemės, pastato dalies ar kito statinio stacionariai pritvirtinti lauko reklaminiai stendai: iškabos, šviesdėžės, šviečiančios tūrinės raidės, elipsiniai stendai ir pan., išskyrus tentines ir mobilias reklamas.
- 6.7. Darbuotojų turtas, esantis draudimo vietoje.
Darbuotojų turtas, esantis draudimo vietoje - įmonės darbuotojų daiktai, kurie įprastai ar darbdavio reikalavimu būna darbo vietoje, išskyrus turta, nurodytą Taisyklių 8 punkte.
- 6.8. Kitas Draudėjo ir Draudiko sutartas turtas ar išlaidos, jei dėl jų draudimo susitarta draudimo sutartyje.
7. Papildomai draudžiamų objektų, nurodytų Taisyklių 6.1-6.7 punktuose, draudimo suma nustatoma pirmosios rizikos principu ir yra nurodoma draudimo sutartyje. Taisyklių 6.5-6.7 punktuose nurodyti objektai laikomi apdraustais atkūrimo verte.
Draudimas pirmąją riziką – tai Draudiko atsakomybės ribojimas Draudėjo pasirinkta draudžiamo turto draudimo suma. Draudžiamojo įvykio atveju žala atlyginama iki draudimo sutartyje nurodytos draudimo sumos, neatsižvelgiant į draudžiamo turto draudimo sumos ir draudimo vertės santykį.
8. Pagal šias taisykles nedraudžiama:
  - 8.1. Pastatai, kurių avarinė būklė arba jie skirti nugriovimui, taip pat tokiuose pastatuose esantis turtas;
  - 8.2. Pastatai, pastatyti savavališkai, negavus leidimo statybai ir be suderinto statybos projekto, kaip to reikalauja įstatymai;
  - 8.3. Radioaktyviosios medžiagos, branduolinis kuras, sprogstamosios medžiagos, neįregistruoti nustatyta tvarka šaunamieji ginklai;
  - 8.4. Programinė įranga, duomenų bazės bei kita informacija, esanti kompiuterio įrenginiuose ar duomenų laikmenose;
  - 8.5. Augalai (išskyrus patalpose esančius pardavimui arba interjero papuošimui skirtus dekoratyvinius augalus, kai dėl tokių augalų draudimo susitarta draudimo sutartyje);
  - 8.6. Paukščiai, žuvis ir kiti gyvūnai;
  - 8.7. Visų rūšių transporto priemonės, Vyriausybės nustatyta tvarka registruojamos atitinkamose institucijose, išskyrus neregistruotas transporto priemones, sutartyje priskiriamas atsargų grupei, ir specializuotą techniką;
  - 8.8. Orlaiviai, laivai, žemės ūkio technika;
  - 8.9. Grynieji pinigai (išskyrus kai susitarta dėl grynųjų pinigų, esančių seife ar kitur, draudimo), kreditinės kortelės, vertybiniai popieriai, dokumentai, kartotekos, planai, brėžiniai;
  - 8.10. Plaustai ir statiniai, pastatyti ant plaustų;
  - 8.11. Šiltnamiai, tentiniai ir laikinieji statiniai;
  - 8.12. Šuliniai, vandens gręžiniai, drenažo sistemos, be nustatyto leidimo įrengti vietinės kanalizacijos įrenginiai;
  - 8.13. Statybos ir montavimo darbai; bet kokie įrengimai ar atsargos (statybinės medžiagos), esantys draudimo vietoje (pastatuose ar patalpose), kurioje vykdomi statybos ar rekonstrukcijos darbai;

- 8.14. Meno kūriniai, antikvariniai daiktai, neapdoroti taurieji metalai bei brangakmeniai, perlai, juvelyriniai ar kiti dirbiniai iš jų (ar panaudojus juos);
- 8.15. Kilnojamasis turtas, kurį Draudėjas nuomos ar kitais pagrindais perdavė naudotis kitam asmeniui;
- 8.16. Mažavertis turtas, kuris nurašomas išdavus jį naudoti;
- 8.17. Kilnojamasis turtas, priklausantis kitiems su Draudėju nesusijusiems asmenims, kurio Draudėjas nėra perėmęs iš jų pagal nuomos, panaudos, pasaulgos sutartį. Susitarus dėl kurio nors iš objektų, išvardintų Taisyklių 8 punkte, draudimo, šis faktas turi būti nurodytas draudimo liudijimo papildomose sąlygose. Savaiminis tokių objektų vertės įtraukimas į draudimo sumą, dėl to nesutarus papildomai ir to neįvardijus draudimo liudijime, nesudaro pagrindo laikyti šiuos objektus apdraustais.

Draudimo vieta

9. Pastatai draudžiami draudimo sutartyje nurodytu adresu.
10. Kitam turtui (išskyrus pastatus) draudimo apsauga galioja jam esant pastatuose (ar patalpose) draudimo liudijime nurodytu adresu. Šis apribojimas netaikomas:
- turtui, nurodytam Taisyklių 6.5, 6.6, 10.1 punktuose;
  - specializuotai technikai, jei draudimo sutartyje susitarta dėl draudimo apsaugos galiojimo jai esant Draudėjo įmonės teritorijoje arba nurodytoje darbo vietoje;
  - turtui, kuris buvo perkeltas iš draudimo vietos dėl atsitikusio arba realiai grėsusio draudžiamojo įvykio, tačiau tik tuo atveju, jei nepadidėja draudimo rizika (draudimo rizikos padidėjimo atvejai nurodyti Taisyklių 37 punkte);
  - kitais atvejais, jeigu jie numatyti draudimo liudijime.
- 10.1. Be atskiro Draudėjo ir Draudiko susitarimo:
- įrengimams, kurie pagal savo paskirtį gali būti laikomi ne patalpoje bei
  - atsargoms, kurios nepriklausomai nuo įpakavimo, yra pritaikytos jas laikyti lauke (t.y. kai tokių prekių laikymas lauke normaliomis atmosferinėmis sąlygomis nėra joms žalingas), draudimo apsauga galioja aptvertoje ir saugomoje įmonės teritorijoje draudimo liudijime nurodytu draudimo vietos adresu.

Draudžiamieji ir nedraudžiamieji įvykiai

11. Draudimo apsauga apdraustajam turtui apima šio turto sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo įvykius, kurie staiga ir netikėtai sukeliami arba įvyksta dėl pasireiškimo šiame skyriuje išvardintų, jeigu jos numatytos draudimo sutartyje, rizikų.

Rizikos (draudžiamieji įvykiai):	Neatlyginami nuostoliai (nedraudžiamieji įvykiai):
11.1. ugnis: a) gaisras – ugnis, atsiradusi ne šiam tikslui skirtame židinyje arba išsiveržusi iš jo ir galinti plisti savaime. Taip pat atlyginami nuostoliai, padaryti gesinant gaisrą ir (ar) dėl greta vykusio gaisro;	- esant šilumos poveikiui lydant, suvirinant, džiovinant, lyginant, rūkant, kepanant ir pan. gamybos proceso metu, išskyrus atvejus, kai gaisras išplito ir sunaikino ar sugadino ir kitą apdraustą turtą; - objektams ir daiktams, kuriuose kilo trumpas sujungimas arba elektros įtampos svyravimai, ir kurie buvo gaisro kilimo priežastimi.
b) žaibo įtrenkimas – tiesioginė žaibo iškrova į apdraustą turtą. Atlyginami taip pat ir tie tiesioginiai nuostoliai, kurie susidarė ant apdrausto turto užvirtus žaibo įtrenkimo paveiktiems medžiams, pastatams, jų dalims, įrengimams ir pan.;	- dėl netiesioginio žaibo poveikio, t.y. kai žaibo iškrova į apdraustą objektą ar daiktą patenka iš greta esančio objekto ar daikto, į kurį trenkė žaibas (šiuo atveju žala gali būti atlyginama pagal Taisyklių 11.10 punkto nuostatas).
c) sprogimas – dujų ar garų plėtimosi savybe pagrįstas staiga vykstantis jėgos pasireiškimas.	- dėl sprogimo panaudojant įtaisą gamybos proceso metu (atliekant kasybos, statybos ir pan. darbus); - dėl sprogimo vidaus degimo variklių degimo kamerose. Dėl šio įvykio atsiradę nuostoliai kitiems apdraustiems objektams ar daiktams yra atlyginami; - dėl sprogimo, kai talpyklose, vamzdžiuose ar įrengimuose susidarė vakuumas ar sumažėjo slėgis. Dėl šio įvykio atsiradę nuostoliai kitiems apdraustiems objektams ar daiktams yra atlyginami; - cheminėje reakcijoje dalyvaujančioms medžiagoms, kai sprogimas įvyksta dėl cheminės reakcijos; - esant sprogimui dėl jėgos poveikio, kuris atsirado ne dėl dujų ar garų plėtimosi. Dėl šio įvykio atsiradę nuostoliai kitiems apdraustiems objektams ar daiktams yra atlyginami.

<p>d) valdomo skraidymo aparato, jo dalių, krovinio užkritimas – valdomo (arba dėl gedimo, avarijos ar klaidingų piloto veiksmų, jo patirties stokos tapusio nevaldomu) skraidymo aparato, jo dalių bei krovinių, pervežamų tuo aparatu, atsitrenkimas į judančius ar nejudančius objektus arba susidūrimas su jais.</p>	
<p>11.2. vanduo:</p> <p>a) šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, sprinklerinės, vėdinimo ar oro kondicionavimo sistemos avarija – staigus ir netikėtas vandens (nuotėkų, garų) išsiveržimas ne pagal paskirtį dėl sprogo, užsikimšimo ar užšalimo iš draudžiamose patalpose esančių stacionariai sumontuotų atitekamųjų ar nutekamųjų ap rūpinimo vandeniui sistemos vamzdžių, kitų su vamzdžių sistema stacionariai sujungtų vandentiekio, kanalizacijos, šildymo vandeniui ar garų įrenginių, sprinklerinių, vėdinimo ar oro kondicionavimo sistemų. Taip pat avarija vadinamas staigus ir netikėtas vandens išsiveržimas iš kitų su vamzdžių sistema susijusių gamybinių ar buitinių įrenginių (skalavimo, indų plovimo mašinų). Atlyginami tik apdrausto turto, kurį sunaikino ar sugadino vandentiekio, šildymo, kanalizacijos, sprinklerinių, vėdinimo ar oro kondicionavimo sistemų vanduo, nuotekos ar garai, nuostoliai. Pastatų draudimo atveju taip pat atlyginami nuostoliai, padaryti patiems šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, sprinklerinės, vėdinimo ar oro kondicionavimo sistemos įrenginiams. Taip pat atlyginami nuostoliai draudimo objektui dėl vandentiekio, kanalizacijos, šildymo karštu vandeniu ar garu vamzdžių staigių ir netikėtų trūkumų ir jų užšalimo, jei šie vamzdžiai yra sklype, kuriame yra draudžiamas turtas (t.y. įmonės teritorijoje), ir naudojami apdraustam turtui eksploatuoti.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dėl paslėptų vamzdynų trūkimo esant korozijos poveikiui. Neatlyginami tik nuostoliai vamzdžiams, tačiau dėl šio įvykio atsiradę nuostoliai kitiems apdraustiems objektams yra atlyginami; - dėl nepaslėptų vamzdynų trūkimo esant išoriškai pasitebimos korozijos poveikiui; - dėl vandens ištekėjimo iš sprinklerinių sistemų esant priežastims, nurodytoms Taisyklių 11.7 punkte; - dėl vandens prasiskverbimo vykdam šildymo, kanalizacijos, vandentiekio, sprinklerinių, vėdinimo ar oro kondicionavimo sistemų, o taip pat kitų su vamzdžių sistema susijusių gamybinių ar buitinių įrenginių montavimo, remonto, rekonstrukcijos, darbus; - dėl vandens prasiskverbimo vykdam šildymo, kanalizacijos, vandentiekio, sprinklerinių, vėdinimo ar oro kondicionavimo sistemų, o taip pat kitų su vamzdžių sistema susijusių gamybinių ar buitinių įrenginių bandymų darbus. Nuostoliai neatlyginami tik vamzdžiams ar su vamzdžių sistema susijusiems gamybiniams ar buitiniams įrenginiams, bet atlyginami kitam apdraustam turtui; - kai draudimo vietoje (pastatuose ar patalpose) vykdomi statybos, rekonstrukcijos, kapitalinio remonto darbai. Nuostoliai bus atlyginami, jei vykdomas pastato paprastasis remontas. - pastatams, kurie nėra eksploatuojami arba šildymo sezono metu nėra šildomi (kai tokiuose pastatuose yra įrengta šildymo sistema).
<p>b) vandens prasiskverbimas iš gretimų patalpų – vandens prasiskverbimas į apdraustas patalpas dėl gretimose Draudėjui nepriklausančiose patalpose įvykusios šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, sprinklerinės sistemos avarijos, staigus ir netikėtas vandens išsiveržimo dėl kitų priežasčių.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - esant gruntinio ar drenažo sistemos vandens poveikiui; - jei vanduo patenka į patalpą pastato išorinėms atitvarinėms konstrukcijoms praleidžiant vandenį; - atsiradę dėl audros, potvynio, liūties, krušos ar sniego slėgio.
<p>11.3. Gamtinės jėgos:</p> <p>a) audra – stiprus vėjas (vėjo greitis 20 m/s ir didesnis), kuris ardo pastatus, laužo medžių šakas, išjudina lengvesnius daiktus. Atlyginami taip pat ir tie tiesioginiai nuostoliai, kurie atsirado audros metu ant apdrausto turto užvirtus medžiams, pastatams, jų dalims, įrengimams, ir pan. Taip pat atlyginami liūties, krušos, sniego slėgio nuostoliai patiriami audros metu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - esant potvyniui.
<p>b) liūtis - trumpalaikis intensyvus lietus, kai per 6 val. ir trumpesnį laiką iškrinta 15 mm ir daugiau kritulių.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - esant potvyniui; - esant audrai.
<p>c) kruša - ledo gabaliukų krituliai, kurie iškrinta šiltuoju metų laiku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - esant audrai.

<p>d) sniego slėgis – nebūdingas tai vietai smarkus snigimas, kai per 24 val. ir trumpesnį laiką iškrita 20 mm ir daugiau kritulių, o sniego dangos storis padidėja 20 cm ir daugiau ir dėl to sniegas savo svoriu sulaužo arba apgadina apdraustus pastatus ir juose esantį turą.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dėl per ilgą laiką, t.y. ilgiau nei per 24 val. laikotarpį, susikaupusio sniego bei pasekminių nuostolių, sukeltų dėl šio susikaupusio sniego; - esant audrai.
	<p>Nuostoliai dėl audros, liūties, krušos ir sniego slėgio neatlyginami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jei vanduo, sniegas, purvas patenka į apdraustų patalpų vidų per išorinius, atitvarinius pastato elementus (stogą, išorines sienas, langus, duris) dėl jų defektų ar nusidėvėjimo, išskyrus tuos atvejus, kai šios angos atsirado dėl audros, liūties, krušos, sniego slėgio ir yra nuostolių, padarytų pastatams.
<p>e) potvynis – staigus ir nenumatytas vandens kilimas stovinčiuose ar tekančiuose paviršiniuose vandens telkiniuose. Atlyginami taip pat ir tie tiesioginiai nuostoliai, kurie atsirado potvynio metu ant apdrausto turto užtvirtus medžiams, pastatams, jų dalims ir pan.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dėl potvynio, kuris draudimo vietoje buvo numatomas (įvyksta bent 1 kartą per 10 metų).
<p>f) grunto suslūgimas – natūralus žemės grunto suslūgimas dėl karstinių reiškinių.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dėl šlaito erozijos, t.y. šlaito paviršiumi tekančių vandenų nuoseklaus ardomojo darbo, sukeliančio pastatų deformacijas.
<p>g) nuošliauža – savaiminė grunto slinktis šlaitu žemyn, veikiant grunto svorio jėgai.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dėl įvykusios šildymo, vandentiekio, kanalizacijos tinklų avarijos.
	<p>Nuostoliai dėl gamtinių jėgų, pagal Taisyklių 11.3 a) – 11.3 g) punktus, neatlyginami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pastatams, kurie nebaigti statyti, yra rekonstruojami ar kuriuose vykdomi kapitalinio remonto darbai (išskyrus atvejus, kai pastatų išorinės atitvarinės konstrukcijos, t.y. stogas, durys, langai, išorinės sienos nėra keičiamos).
<p>11.4. Vagystė su įsibrovimu, apiplėšimas ir vandalizmas: a) vagystė su įsibrovimu – turto pagrobimas, neteisėtai patenkant į patalpas (patalpa – statinys, turintis sienas, stogą ir specialų įėjimą) ar rakinamas talpyklas šiais būdais:</p> <ul style="list-style-type: none"> - įsilaužiant, t.y. nugalėjus kliūtis, susijusias su daiktų vientisumo pažeidimu (pvz.: išlaužus duris, išėmus langus, išdaužus stiklą ir pan.); - panaudojant padirbtus arba iš anksto prieš vagystę su įsibrovimu pagrobtus Draudėjo ar su Draudėju susijusių asmenų raktus. Draudėjo ar su juo susijusių asmenų raktų vagystės faktas turi būti nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 24 val. praneštas policijai bei Draudikui, tik tuomet turto pagrobimas panaudojant tokius raktus bus laikomas draudžiamuoju įvykiu. Visais atvejais nuostoliai, atsitikę laikotarpiu nuo raktų vagystės iki pranešimo apie raktų vagystę policijai, yra neatlyginami. Raktų (-ų) vagystė – bet koks raktų praradimas prieš Draudėjo ar kitų asmenų, teisėtai turėjusių šį raktą, valią. Raktų pametimas nėra laikomas raktų vagyste; - panaudojant technines priemones, kai kaltininkas pasiima daiktus neįėjdamas į patalpą. 	<ul style="list-style-type: none"> - jei į patalpas patekta pro neužrakintas duris, neuždarytą langą (langas laikomas neuždarytu, kai jam ar jo dalims uždaryti nėra panaudoto ir/ar nepilnai panaudoti visi uždarymo, įskaitant užraktus ir pan., mechanizmai) ar pan., t.y. nesant kliūčių patekti į patalpas; - jei turtas pavogiamas iš neuždarytų talpyklų, (talpykla laikoma neuždaryta, kai jos uždarymui nėra panaudoti ir/ar nepilnai panaudoti visi uždarymo, įskaitant užraktus ir pan., mechanizmai) ar pan., t.y. nesant kliūčių patekti į talpyklas; - kai į patalpą ar talpyklą patenkama įveikus kliūtis, bet nepaliekant kliūties vientisumo pažeidimo požymių; - kai į pastatą, patalpą ar talpyklą įsibraunama, panaudojus pavogtą raktą apie kurio vagystę nėra pranešta policijai; - kai neįrodomas padirbtos raktų panaudojimo faktas; - už pavogtas pastato (patalpų) dalis, konstrukcijas ar elementus; - jei turtas pavogtas iš draudimo vietos, kurioje vykdomi statybos, rekonstrukcijos ar kapitalinio remonto darbai.
<p>b) apiplėšimas – kai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - draudimo vietoje iš Draudėjo ar su Draudėju susijusio asmens turtas atimamas panaudojus ar grasinant fizine ar psichologine prievarta; 	

<ul style="list-style-type: none"> - draudimo vietoje iš Draudėjo ar su Draudėju susijusio asmens atimamas apdraustas turmas, jiems esant bejėgiškos būklės ar negalint priešintis. Draudimo apsauga mobiliems įrengimams nuo apiplovimo rizikos už draudimo vietos ribų (t.y. jiems esant ne pastatuose nurodytu draudimo vietos adresu) galioja tik Draudėjui ir Draudikui papildomai susitarus ir tai nurodžius draudimo sutartyje. 	
<p>c) vandalizmas – kai dėl mėginimo įsibrauti ar įsibrovus į pastatą, patalpą ar talpyklą, padaromi sugadinimai kilnojamajam arba nekilnojamajam turtui.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kai pastatas ar jo dalis sugadinama iš išorės, nesant įsibrovimo į patalpų vidų požymių; - jei žala yra tik stiklo dužimo nuostoliai.
<p>d) vagystė iš aptvertos ir saugomos teritorijos, kai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iš pilnai aptvertos ne mažiau nei vidutinio saugumo tvora (ne žemesne nei 150 cm) ir saugomos įmonės teritorijos sugadinus tvorą (vartus) ar išlaužus vartų užraktą pavagiami ten esantys įrengimai, kurie pagal savo paskirtį gali būti laikomi ne patalpoje, arba atsargos, kurios nepriklausomai nuo įpakavimo, yra pritaikytos jas laikyti lauke (t.y. kai tokių prekių laikymas lauke normaliomis atmosferinėmis sąlygomis nėra joms žalingas); - iš pilnai aptvertos ne mažiau nei vidutinio saugumo tvora (ne žemesne nei 150 cm) ir saugomos įmonės teritorijos arba įvardintos darbo vietos sugadinus tvorą (vartus) ar išlaužus vartų užraktą pavagiama specializuota technika. Ši rizika specializuotai technikai galioja tik Draudėjui ir Draudikui papildomai susitarus ir tai nurodžius draudimo sutartyje. 	<ul style="list-style-type: none"> - kai į aptvertą įmonės teritoriją (ar darbo vietą) patenkama pro atvirus vartus (vartai laikomi atviri kai jų iš viso nėra arba jiems uždaryti nėra panaudoti ir/ar nepilnai panaudoti visi esami uždarymo, įskaitant užraktus ir pan., mechanizmai), t.y. nesant kliūčių patekti į įmonės teritoriją; - kai vagystę įvykdė Draudėjo darbuotojai ar su Draudėju susiję asmenys.
<p>e) vandalizmas aptvertoje ir saugomoje teritorijoje, kai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sugadinami pilnai aptvertoje ne mažiau nei vidutinio saugumo tvora (ne žemesne nei 150 cm) ir saugomoje įmonės teritorijoje esantys įrengimai, kurie pagal savo paskirtį gali būti laikomi ne patalpoje, arba atsargos, kurios nepriklausomai nuo įpakavimo, yra pritaikytos jas laikyti lauke (t.y. kai tokių prekių laikymas lauke normaliomis atmosferinėmis sąlygomis nėra joms žalingas); - sugadinami pilnai aptvertoje ne mažiau nei vidutinio saugumo tvora (ne žemesne nei 150 cm) ir saugomoje įmonės teritorijoje arba įvardintoje darbo vietoje esanti specializuota technika. Ši rizika specializuotai technikai galioja tik Draudėjui ir Draudikui papildomai susitarus ir tai nurodžius draudimo sutartyje. 	<ul style="list-style-type: none"> - kai į aptvertą įmonės teritoriją (ar darbo vietą) patenkama pro atvirus vartus (vartai laikomi atviri kai jų iš viso nėra arba jiems uždaryti nėra panaudoti ir/ar nepilnai panaudoti visi esami uždarymo, įskaitant užraktus ir pan., mechanizmai), t.y. nesant kliūčių patekti į įmonės teritoriją; - kai sugadinimus padarė Draudėjas ar su Draudėju susiję asmenys.
<p>f) vagystė iš neaptvertos teritorijos - kai iš neaptvertos arba nepilnai aptvertos tvora teritorijos, esančios draudimo liudijime nurodytu draudimo vietos adresu, pavagiami ten esantys įrengimai, kurie pagal paskirtį gali būti laikomi ne patalpoje ir kurių laikymas lauke normaliomis atmosferinėmis sąlygomis nėra jiems žalingas (pvz.: kavinės lauko baldai, išorinės pastato perimetro ar teritorijos stebėjimo kameros, reklaminiai stendai). Ši rizika galioja tik objektų grupei "Įrengimai, esantys neaptvertoje įmonės teritorijoje" ir "Reklaminiai stendai".</p>	

<p>11.5. Piktavališkas pastato sugadinimas. Piktavališkas pastato sugadinimas - bet koks tiesioginis apdrausto pastato ar jo dalių sugadinimas, sunaikinimas ar vagystė dėl tyčinių trečiųjų asmenų veiksmų.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - jei žala yra tik stiklo dužimo nuostoliai; - į pastatus atsitrenkus transporto priemonėms; - pastatams, kurie nebaigti statyti, yra rekonstruojami ar kuriuose vykdomi kapitalinio remonto darbai.
<p>11.6. Stiklo dūžis. Stiklo dūžis – apdrausto turto dužimas arba skilimas. Pasirinkus šią riziką, kai draudžiami pastatai ar investicijos į nuomojamas patalpas, atlyginama už: pastato išorinius įstiklinimus (langų, durų, balkonų, terasų, sienų, stogų, verandų); pastato vidinius įstiklinimus (pertvarų sienelės, turėklų, dušo kabinų stiklus, stiklų blokus, meniškai apdorotus stiklus, vitražus ir kt. pastato elementus iš stiklo); keraminę santechninę įrangą. Pasirinkus šią riziką, kai draudžiami įrengimai, atlyginama už bet kokius stiklinius daiktus ar įrengimų stiklines dalis išskyrus tai, kas įvardinta kaip neatlyginami nuostoliai. Pasirinkus šią riziką, kai draudžiama specializuota technika, atlyginami nuostoliai kabinų stiklams. Taip pat atlyginami nuostoliai dūžtant stiklui padaryti kitam apdraustam turtui.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - šviestuvų stiklams, optinių prietaisų (filmavimo kamerų, fotoaparatu, žiūronų ir pan.) stiklams, televizoriams, rankiniam smulkiam inventoriui, indams, mobiliems telefonams, laikrodžiams; - bet kokiems daiktams ar objektams, priskiriamais atsargų grupei; - kai jie patiriami, kilus gaisrui, sprogimui, esant žaibo įtrenkimui arba vykdamt gesinimo ir gelbėjimo darbus (šie nuostoliai atlyginami kaip draudžiamoji įvykio „ugnis“ padaryti nuostoliai); - kai stiklo paviršius subraižomas ar panašiai apgadina- mas, jo nesudaužant; - pastatams, kurie nebaigti statyti, yra rekonstruojami ar kuriuose vykdomi kapitalinio remonto darbai; - kai stiklai dūžta ar skyla įrengimus transportuojant, montuojant, pakuojant.
<p>11.7. Skysčio ištekejimas iš sprinklerinės sistemos. Skysčio ištekejimas iš sprinklerinės sistemos – staigus ir netikėtas skysčio ištekejimas iš sprinklerinės sistemos jos klaidingo suveikimo atveju arba dėl išorinio mechaninio poveikio.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - jei skystis iš sprinklerinės sistemos ištekėjo per nesan- darumus jai nesuveikus; - jei sprinklerinė sistema suveikė bandant ją padidintu slėgiu, remontuojant ar rekonstruojant.
<p>11.8. Pramoninių vamzdžių avarija. Pramoninių vamzdžių avarija - staigus ir neti- kėtas skysčių (naftos, naftos produktų, maisto produktų, chemikalų ir kt.) išsiveržimas ne pagal paskirtį dėl sprogo ar užsikimšimo iš draudžia- mose patalpose esančių stacionarių sumontuotų skysčių tiekimo sistemos vamzdžių bei su vamz- džių sistema stacionarių sujungtų gamybinių ar buitinių įrengimų.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - staiga ir netikėtai vandeniui (nuotėkoms, garams) išsi- veržus ne pagal paskirtį dėl šildymo sistemos, vanden- tiekio, kanalizacijos, sprinklerinės sistemos avarijos.
<p>11.9. Transporto priemonės atsitrenkimas. Transporto priemonės atsitrenkimas – tai ap- drausto turto sugadinimas ar sunaikinimas į jį atsitrenkus kelių eismo transporto priemonei ar kitam judančiam valdomam objektui (išskyrus valdomą skraidymo aparatą).</p>	
<p>11.10. Elektronikos gedimai. Elektronikos gedimai – tai staigūs ir netikėti elek- troninės ir kompiuterinės įrangos (toliau – įran- gos), įskaitant pastato funkcionalumą palaikan- čią elektroninę įrangą (nepriklausomai nuo to ar pastatai yra apdrausti, ar ne), gedimai dėl: - Draudėjo darbuotojų klaidingų ar neatsargių veiksmų; - trumpo sujungimo, viršįtampių, elektros įtampos svyravimų ir indukcijos; - gamybos klaidų ar nekokybiškų medžiagų gaminant įrangą panaudojimo, išskyrus ge- dimus, už kuriuos įstatymų nustatyta tvarka ar pagal sutartį atsako įrangos gamintojas, pardavėjas, nuomotojas, remontuojantis ar vykdamtis techninį aptarnavimą asmuo; - nuo Draudėjo nepriklausančio elektros srovės dingimo;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - įrengimams, kurie naudojami produkcijos gamyboje ir/ ar produkcijos saugojimui; - specializuotai technikai; - pastato funkcionalumą palaikančiai įrangai, esančiai ne- baigtuose statyti, rekonstruojamuose pastatuose ar pas- tatuose, kuriuose vykdomi kapitalinio remonto darbai; - gedimams atsiradus dėl įrangos susidėvėjimo, korozijos, erozijos, oksidacijos, laipsniško pablogėjimo dėl nenau- dojimo ar pastoviai veikiančių eksploataavimo sąlygų; - gedimams atsiradus dėl įrangos defektų ir/ar trūkumų, apie kuriuos Draudėjas ar su juo susiję asmenys žinojo ar turėjo žinoti; - dėl reguliavimų, funkcinųjų trūkumų taisyčių, techninio aptarnavimo (išskyrus tuos atvejus, kai tai susiję su remontu dėl įvykusio draudžiamąjo įvykio); - dėl estetinio pobūdžio defektų, tokių, kaip įbrėžimai ant dažyto, poliuruoto ar emaliuoto paviršiu;

<ul style="list-style-type: none"> - kitų priežasčių, išskyrus nurodytus šiame punkte nuostolių neatlyginimo atvejus. 	<ul style="list-style-type: none"> - bet kurios rūšies didėjantys nuostoliai ar nuostoliai, atsirandantys dėl tolesnio sugedusios įrangos naudojimo; - susiję su duomenų laikmenų, duomenų praradimu, atstatymu ar duomenų atgaminimu, net jei duomenys ar duomenų laikmenos buvo prarasti dėl draudžiamąjį įvykio; - dėl elektros instaliacijos projekcinio apkrovimo sąmoningo viršijimo; - įrangai sugedus dėl įvykių, nurodytų Taisyklių 11.1-11.9 punktuose.
--	---

12. Draudėjas ir Draudikas gali susitarti ir draudimo sutartyje išvardinti kitas rizikas, dėl kurių pasireiškimo gali atsitikti draudžiamasis įvykis. Draudimas galioja tik nuo draudimo sutartyje išvardintų draudimo rizikų.
13. Kai draudimo vietoje negalima nustatyti audros, liūties, krušos, sniego slėgio ar potvynio parametrų, tai daroma išvada, kad audros, liūties, krušos, sniego slėgio ar potvynio parametrai atitinka Taisyklių 11.3 a) -11.3 e) punktuose nustatytus parametrus, jei panašių nuostolių apdraustiems objektams galėjo padaryti tik akivaizdžiai šios gamtinės jėgos, atsižvelgiant ir į įvykio vietai artimiausios Hidrometeorologijos stoties pateiktus duomenis.
14. Jei draudimo sutartyje nesutaroma kitaip, laikoma, kad apdraustiems Taisyklių 6.4 - 6.7 punktuose nurodytiems papildomiems objektams draudimo apsauga galioja nuo tų pačių rizikų (draudžiamųjų įvykių), kurios pasirinktos ir nurodytos draudimo liudijime draudžiamai Turto grupei „Įrengimai“.
15. Papildomai prie neatlyginamų nuostolių, įvardintų Taisyklių 11 punkte, draudimo išmoka nemokama, jeigu apdraustas turtas buvo sunaikintas, sugadintas ar prarastas dėl (nedraudžiamieji įvykiai):
  - 15.1. neišvengiamų natūralių procesų (korozijos, puvimo, natūralaus nusidėvėjimo ir pan.), išskyrus tuos atvejus, kai dėl jų įvykio draudimo sutartyje įvardintas draudžiamasis įvykis ir buvo sunaikintas (sugadintas) kitas turtas (nuostoliai atlyginami tik kitam apdraustam turtui);
  - 15.2. pastato konstrukcijų suirimo, irimo, kritimo, skilimo ar kitų pastato defektų dėl:
    - 15.2.1. apdraustame pastate/patalpoje vykdytų arba vykdomų statybos, rekonstrukcijos, kapitalinio remonto darbų;
    - 15.2.2. už apdrausto pastato/patalpos ribų vykdytų arba vykdomų statybos, rekonstrukcijos, kapitalinio remonto darbų;
    - 15.2.3. projektavimo/statybos klaidų ir broko.
Projektavimo klaidos – tai statinio projektuotojo statybos techninių reglamentų reikalavimų pažeidimai statinio projekto (techninio ir/ar darbo projekto) sprendiniuose.
Statybos klaidos ir brokas – bet kokie nukrypimai nuo statinio (jo dalies) projektavimo techninių sąlygų, jo projekto, statybos techninių reglamentų, statybos taisyklių, standartų, metodinių nurodymų ar rekomendacijų, dėl ko pasikeičia statinio (jo dalies) atsparumas, ilgaamžiškumas, eksploatacinės ar funkcinės savybės, pakinta ekonomiškai pagrįsta statinio (jo dalies) naudojimo trukmė, estetinė išvaizda.
  - 15.3. vabzdžių, graužikų ir kitokių parazitų, gyvūnų padarytos tiesioginės žalos apdraustam turtui, išskyrus tuos atvejus, kai dėl vabzdžių, graužikų, kitokių parazitų, gyvūnų poveikio įvyko draudimo sutartyje įvardintas draudžiamasis įvykis ir buvo sunaikintas (sugadintas) kitas turtas (nuostoliai atlyginami tik kitam apdraustam turtui);
  - 15.4. karo veiksmų, masinio neramumų (streikų, riaušių ir pan.), ypatingosios padėties įvedimo, diversijos, lokauto;
  - 15.5. teroristinio akto;
Teroristiniu aktu, įskaitant bet neapsiribojant, laikomas bet kurio asmens ar grupės(-ių) asmenų, veikiančių savarankiškai, ar bet kokios organizacijos(-ų), ar vyriausybės(-ių) vardu, ar susijusių su jomis, jėgos ar prievartos panaudojimas ir/arba grasinimas tai padaryti dėl politinių, religinių, ideologinių ar etninių tikslų ir priežasčių, įskaitant pastangas daryti įtaką bet kuriai vyriausybei ir/arba įbauginti visuomenę ar bet kurią visuomenės dalį.
  - 15.6. turto konfiskavimo, arešto ar jo sunaikinimo valdžios institucijų nurodymu;
  - 15.7. radiacijos ar kitokio atominės energijos poveikio, radioaktyvaus spinduliavimo poveikio;
  - 15.8. žemės drebėjimo ar bet kokio seisminio aktyvumo pasireiškimo;
  - 15.9. neteisingo (netinkamo) duomenų ar elektroninio duomenų apdorojimo priemonių bei programų naudojimo, kompiuterinių virusų atakų, apsirikimų pakeičiant ar papildant duomenis Draudėjo elektroninio duomenų apdorojimo sistemoje.
Duomenų apdorojimo sistema – kompiuteriai (elektroninės skaičiavimo mašinos), kitokia skaičiavimo, elektroninė ir/ar mechaninė įranga, kuri yra prijungta prie kompiuterio, kompiuterio aparatinė dalis, programinė įranga, elektroniniai duomenų apdorojimo įrenginiai ir visa kita, kieno darbas visiškai ar iš dalies priklauso nuo integroscheminės sistemos (integruotų schemų bei mikrokontrolerių);
  - 15.10. natūralaus pastatų ar pastato dalių sėdimo, plėtimosi, skilimo;
  - 15.11. Draudėjo, su Draudėju susijusių asmenų arba naudos gavėjo tyčios;
  - 15.12. sukčiavimo, t.y. apdrausto turto užvaldymo arba teisės į tą turtą įsigijimo apgaule ar piktnaudžiaujant pasitikėjimu bei to turto nepaaiškinamo ar dėl nenustatytų priežasčių dingimo (nepastebėtos vagystės);
  - 15.13. bet kokių kitų įvykių ar priežasčių, šiose Taisyklėse ar draudimo sutartyje neįvardintų kaip draudžiamieji įvykiai.

**Draudimo vertė ir draudimo suma. Nevisiškas draudimas.
Papildomas ir dvigubas draudimas. Išskaita**

16. Draudimo vertė - tai pinigais išreikšta draudžiamo turto vertė, Draudėjo pateikiama prieš sudarant draudimo sutartį ar, atsitikus draudžiamajam įvykiui, nustatoma kokia buvo prieš pat atsitinkant įvykiui. Draudėjas yra atsakingas už draudžiamo objekto draudimo vertės teisingumą ir draudimo sumos atitikimą draudimo vertei.
- 16.1. Pastatai gali būti draudžiami:
- 16.1.1. Atkūrimo (statybine) verte.
Atkūrimo (statybinė) vertė - analogiško, tokios pat paskirties, konstrukcijos, panaudojus tokias pat medžiagas ir įrangą, būdinga tai vietai naujo pastato atkūrimo (statybinė) vertė, kuri apima pastato pastatymo, įskaitant konstravimą bei projektavimą, išlaidas.
- 16.1.2. Likutine verte.
Likutinė vertė – tai pastato atkūrimo vertė atėmus nusidėvėjimo sumą (metinis pastatų nusidėvėjimo dydis (procentais) pateikiamas Taisyklių 1 priede).
Pasirinktas pastatų draudimo vertės tipas nurodomas draudimo sutartyje.
- 16.2. Įrengimai ir specializuota technika gali būti draudžiami:
- 16.2.1. Atkūrimo verte.
Atkūrimo vertė – tai pinigų suma, kurią reikia išleisti, norint įsigyti naujus tos pačios rūšies ir funkcinės paskirties, analogiškus įrengimus ar specializuotą techniką, ar juos iš naujo pagaminti.
- 16.2.2. Likutine verte.
Likutinė vertė – įrengimų ar specializuotos technikos atkūrimo vertė atėmus nusidėvėjimo sumą.
- 16.2.3. Įrengimai ir specializuota technika, kurie įmonės buvo įsigyti naujai (t.y. kai jų nusidėvėjimo vertė nėra lygi tokių naujų įrengimų ar specializuotos technikos atkūrimo vertei), draudžiami likutine verte. Tokie įrengimai ir specializuota technika privalo būti įvardinti prie draudimo sutarties pridedamame turto sąraše, nurodant jų pavadinimą, įsigijimo vertę, likutinę vertę, pagaminimo ir įsigijimo metus.
- 16.3. Atsargos draudžiamos atkūrimo (t.y. įsigijimo arba pagaminimo savikainos) verte.
Atsargų atkūrimo (t.y. įsigijimo arba pagaminimo savikainos) vertė - pinigų suma, kurią reikėtų išleisti, kad būtų galima įsigyti ar pagaminti tokios pat rūšies ir kokybės atsargas. Atsargų atkūrimo vertė visuomet yra ribojama vidutine pardavimo kaina, kurią galima gauti pardavus atsargas Lietuvos rinkoje arba Draudėjo ir Draudiko sutartose rinkoje.
- 16.4. Investicijos į nuomojamas patalpas draudžiamos atkūrimo verte.
Investicijų į nuomojamas patalpas atkūrimo vertė – tai pinigų suma, Draudėjo (kai Draudėju yra nuomininkas) investuota į draudžiamą pastatą (patalpas), taip pat pastato viduje esančius įrenginius (santechninę įrangą ir pan.) ar jų įsigijimą Draudėjo lėšomis, kuri gali būti pagrįsta atliktų darbų ir/ar medžiagų sąskaitomis.
17. Draudimo suma – tai suma, kurios neviršydamas Draudikas atlygina draudžiamojo įvykio metu Draudėjo patirtus nuostolius. Draudimo suma nustatoma šalių susitarimu ir nurodoma draudimo liudijime. Draudimo suma negali viršyti tikrosios draudžiamo turto vertės (draudimo vertės). Draudimo sutartis negalioja dėl tos draudimo sumos dalies, kuri viršija draudimo vertę. Įvykus draudžiamajam įvykiui ir paaiškėjus draudimo sumos ir draudimo vertės aukščiau nurodytiems neatitikimams, Draudikas už draudimo vertę viršijančią ir tokiu būdu negaliojančią draudimo sumos dalį atitinkamos draudimo įmokos dalies negražina ir draudimo išmokos dalies, viršijančios draudimo vertę, nemoka.
- 17.1. Pastatų draudimo suma gali būti nustatoma lygi jų atkūrimo vertei (kai pastatų nusidėvėjimas yra ne didesnis kaip 70%, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip) arba likutinei vertei.
- 17.2. Įrengimų ar specializuotos technikos draudimo suma gali būti nustatoma:
- 17.2.1. lygi įsigijimo buhalterinei vertei, esančiai įmonės buhalteriniuose dokumentuose. Šiuo atveju, jei draudimo sutartyje nesusitarta kitaip, yra laikoma, kad įrengimai ir specializuota technika (išskyrus įrengimus ir specializuotą techniką, kuri buvo įsigyta nauja), kurios buhalterinis nusidėvėjimas neviršija 70%, yra apdrausti atkūrimo verte, o įrengimai ir specializuota technika, kurios buhalterinis nusidėvėjimas viršija 70%, arba kuri buvo įsigyta nauja – likutine verte. Ši sąlyga netaikoma įmonės veikloje naudojamiems biuro baldams, kurie nepriklausomai nuo jų buhalterinio nusidėvėjimo, draudžiami atkūrimo verte, jei draudimo sutartyje nėra susitarta kitaip.
- 17.2.2. priklausomai nuo Draudėjo pasirinkimo, atskirų įrengimų ar specializuotos technikos draudimo sumą prilyginant jų įsigijimo buhalterinei vertei (šiuo atveju bus laikoma, kad tokie įrengimai ar specializuota technika yra apdrausta atkūrimo verte) arba likutinei buhalterinei vertei (šiuo atveju bus laikoma, kad tokie įrengimai ar specializuota technika yra apdrausta likutine verte). Draudėjo pasirinkta vertė ("atkūrimo" ar "likutinė") kiekvienam įrengimui ar specializuotos technikos vienetui turi būti nurodoma pridedamame draudžiamo turto sąraše.
- 17.2.3. atskiriems įrengimams ar specializuotai technikai Draudėjo ir Draudiko susitarimu (suderinta draudimo suma). Draudėjo ir Draudiko suderintos įrengimų ar specializuotos technikos draudimo sumos privalo būti nurodytos pridedamame turto sąraše, kuris pasirašomas Draudėjo ir Draudiko. Jei draudimo sutartyje nesusitarta kitaip, yra laikoma, kad įrengimai ir specializuota technika, kuriai nurodyta suderinta draudimo suma – apdrausti likutine verte.
- Draudėjas ir Draudikas gali papildomai susitarti ir draudimo sutartyje numatyti sumą, kurią įrengimų ar specializuotos technikos, draudžiamos atkūrimo verte, draudimo suma padidinama dėl infliacijos:
- jei „vertės padidėjimas dėl infliacijos“ nurodomas tam tikram konkrečiam įrengimui ar specializuotos

technikos vienetui, laikoma, kad tokio objekto (daikto) draudimo suma lygi jo „įsigijimo vertės“ ir „vertės padidėjimo dėl infliacijos“ sumai;

- jei „vertės padidėjimas dėl infliacijos“ nurodomas objektų grupei, esančiai tam tikru adresu ar adresais (ne atskiram objektui), laikoma kad kiekvieno atskiro įrengimo ar specializuotos technikos vieneto draudimo suma yra padidinta proporcingai nurodytos „vertės padidėjimo dėl infliacijos“ ir įrengimų ar specializuotos technikos, esančios tuo adresu, įsigijimo buhalterinės vertės santykiui.

17.3. Atsargų draudimo suma gali būti nustatoma lygi jų atkūrimo vertei.

Atsargų atkūrimo vertė – tai didžiausia atsargų vertė, kurią Draudėjas gali turėti draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu.

Draudėjui ir Draudikui susitarus, gali būti numatyta papildoma suma, kuria atsargų draudimo suma padidinama draudimo liudijime nurodytu piko laikotarpiu.

Piko laikotarpis – draudimo liudijime nurodytas (ne ilgiau nei 15 d. trunkantis, jeigu nėra susitarta kitaip) laikotarpis, kuriam būdingas žymus trumpalaikis atsargų kiekio padidėjimas.

Įvykus draudžiamajam įvykiui piko laikotarpiu, bus laikoma, kad atsargų draudimo suma lygi atsargų draudimo sumos (kuri galioja ne piko laikotarpiu) ir atsargų padidėjimo piko laikotarpiu sumai.

17.4. Investicijų į nuomojamas patalpas draudimo suma gali būti nustatoma lygi jų atkūrimo vertei.

18. Jeigu draudimo sutartyje nustatyta draudimo suma mažesnė už draudimo vertę prieš pat atsitinkant draudžiamajam įvykiui, tai apskaičiuojant draudimo išmoką, Draudikas atlygins Draudėjui jo patirtų nuostolių dalį, proporcingą draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui (nevisiškas draudimas), išskyrus kai draudžiami Taisyklių 6.1-6.7 punktuose nurodyti objektai, kurių draudimo suma nustatoma pirmosios rizikos principu.

19. Jei draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu paaiškėja, kad yra apdrausta tik dalis turto vertės, Draudėjas turi teisę apdrausti jį papildomai (papildomas draudimas).

20. Jeigu tas pats objektas yra apdraustas pagal kelias draudimo sutartis kelių Draudikų (dvigubas draudimas), nuostoliai atlyginami laikantis principo, kad kiekvienas Draudikas atlygina nuostolius proporcingai savo atsakomybės daliai, tačiau bendra draudimo išmokų suma neviršija nuostolio sumos.

21. Draudžiamojo įvykio atveju išmokėtos draudimo išmokos nemažina draudimo sumos, numatytos draudimo sutartyje, jei sunaikinti ar sugadinti objektai yra atstatomi ar atkuriami, išskyrus kai draudžiami Taisyklių 6.1-6.7 punktuose nurodyti objektai, kurių draudimo suma nustatoma pirmosios rizikos principu.

22. Turtas gali būti draudžiamas su besąlygine išskaita arba be jos. Besąlyginė išskaita nurodoma draudimo sutartyje ir įvardinama konkrečia pinigų suma (arba procentu nuo nuostolio sumos).

Besąlyginė išskaita (franšizė) – suma, kuria kiekvieno draudžiamojo įvykio atveju Draudikas mažina mokėtiną draudimo išmoką (šios sumos dydžiu Draudėjas pats dalyvauja nuostolių atlyginime).

22.1. Jei draudžiamasis įvykis įvyko dėl trečiųjų asmenų veiksmų, ir yra nustatyti kaltininkai bei įstatymų nustatyta tvarka įrodyta jų kaltė, Draudikas moka draudimo išmoką neišskaičiuodamas besąlyginės išskaitos;

22.2. Jei kelios Turto grupės (nurodytos Taisyklių 5.1-5.5 punktuose), esančios vienoje draudimo vietoje ir apdraustos viena draudimo sutartimi, sugadinamos ar sunaikinamos dėl to paties draudžiamojo įvykio, taikoma tik viena, didžiausia, konkrečiam draudžiamajam įvykiui draudimo liudijime nurodyta išskaita;

Jei kelios Turto grupės (nurodytos Taisyklių 5.1-5.5 punktuose), esančios vienoje draudimo vietoje ir apdraustos keliomis atskiromis draudimo sutartimis, sugadinamos ar sunaikinamos dėl to paties draudžiamojo įvykio, kiekvienai atskirai draudimo sutarčiai taikoma didžiausia toje sutartyje (draudimo liudijime) konkrečiam draudžiamajam įvykiui nurodyta išskaita.

Kisutartinės šalių teisės ir pareigos

23. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudėjas privalo:

23.1. jei Draudikas pareikalauja, užpildyti nustatytos formos raštišką prašymą sudaryti sutartį (toliau – Prašymą), pateikti Draudikui draudžiamos turto sąrašą, pagrindžiančius turto vertę dokumentus, ar kitus dokumentus, Draudiko sprendimu turinčius pakankamai informacijos sutarčiai sudaryti;

23.2. suteikti Draudikui visą žinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudimo rizikai. Esminėmis aplinkybėmis, apie kurias Draudėjas privalo informuoti Draudiką, laikomos: informacija, nurodyta Prašyme (jei Draudiko reikalavimu jis pildomas); kita informacija, kurią Draudikas prašo pateikti raštu;

23.3. pranešti Draudikui apie visas draudžiamo objekto tų pačių rizikų draudimo sutartis, sudarytas su kitais Draudikais ir jų sąlygas (draudimo sumas, draudimo objektus bei draudžiamuosius įvykius), jei jos galios kartu su draudimo sutartimi, kurią ketinama sudaryti;

23.4. sudaryti sąlygas Draudikui apžiūrėti (įvertinti) ketinamą drausti turtą ir/ar turtingą riziką;

23.5. pateikti Draudikui norimų drausti objektų draudimo sumas ir nurodyti pageidaujama draudimo vertės tipą.

24. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudikas privalo:

24.1. supažindinti Draudėją su Taisyklėmis ir įteikti jų kopiją;

24.2. jeigu draudžiami pastatai - informuoti Draudėją apie bendrovės rekvizitus, buveinę ir duomenų panaudojimo tikslą bei gauti pastatų savininko sutikimą, kad duomenys apie draudžiamus objektus (pastatus), reikalingi teisingam objektų identifikavimui draudimo sutartyje, paties Draudiko būtų gaunami iš VĮ „Registrų centro“ Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko.

25. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, Draudikas turi teisę:

25.1. reikalauti iš Draudėjo visos informacijos, reikalingos draudimo rizikai įvertinti (neapsiribojant informacija, nurodyta Prašyme);

25.2. atsisakyti sudaryti draudimo sutartį, nenurodydamas priežasčių.

Draudimo sutarties sudarymas. Draudimo sutarties galiojimo laikotarpis

26. Draudimo sutarčiai sudaryti Draudėjas pateikia Draudikui ar jo atstovui Prašymą ar kitokiu būdu pareiškia ketinimą sudaryti draudimo sutartį. Už Prašyme pateiktų duomenų teisingumą atsako Draudėjas.
27. Draudimo sąlygos nustatomos Draudiko ir Draudėjo susitarimu, atsižvelgus į Draudėjo pateiktą ir turto apžiūros metu gautą (jeigu turto apžiūra buvo atliekama) informaciją bei dokumentus.
28. Draudimo sutartis sudaroma raštu, o jos sudarymas yra patvirtinamas Draudiko išduodamu draudimo liudijimu.
28.1. Draudimo liudijime nurodomas Draudimo laikotarpis.
Draudimo laikotarpis – tai laikotarpis, kuriam šalys susitaria sudaryti draudimo sutartį.
Draudimo apsauga prasideda nuo draudimo liudijime nurodytos draudimo laikotarpio pradžios, išskyrus atvejus, kai Draudėjas pavėluotai sumoka draudimo įmoką. Šiuo atveju draudimo sutartis įsigalioja kaip nurodyta Taisyklių 31.2 punkte.
29. Draudimo sutarties sąlygos nustatomos draudimo laikotarpiui arba draudimo sąlygų galiojimo laikotarpiui (tuo atveju, kai draudimo laikotarpis yra ilgesnis nei 12 mėnesių).
Draudimo sąlygų galiojimo laikotarpis – tai laikotarpis, kuriam pasibaigus Draudikas turi teisę keisti draudimo sutarties sąlygas bei nustatyti naują įmoką ir jos mokėjimo tvarką kitam draudimo sąlygų galiojimo laikotarpiui.
29.1. Nustatydamas naują įmoką kitam draudimo sąlygų galiojimo laikotarpiui, Draudikas gali atsižvelgti tik į šiuos kriterijus: rizikos padidėjimą ar sumažėjimą draudimo vietoje, draudimo sumos ir (ar) draudimo apimties pasikeitimą, bendrą draudimo rūšies tarifų pakitimo tendenciją draudimo įmonėje, perdraudimo sutarčių sąlygų pasikeitimą, draudimo įmokos mokėjimo tvarką, nuostolių istoriją.
29.2. Draudikas privalo naujas draudimo sutarties sąlygas bei apskaičiuotą draudimo įmoką už kiekvieną naują draudimo sąlygų galiojimo laikotarpį pateikti Draudėjui ne vėliau kaip prieš 20 dienų iki draudimo sąlygų galiojimo laikotarpio pabaigos.
Draudikui nepateikus draudimo sąlygų ir draudimo įmokos nurodytais terminais, laikoma, kad kitam draudimo sąlygų galiojimo laikotarpiui (t.y. kitiems 12 mėnesių) toliau galioja paskutinės sutartos draudimo sutarties sąlygos ir draudimo įmoka.
29.3. Draudėjas turi teisę nesutikti su Draudiko pateiktomis draudimo sąlygomis ar naujai apskaičiuota draudimo įmoka naujam draudimo sąlygų galiojimo laikotarpiui.
29.4. Draudėjas, nesutikdamas su apskaičiuota draudimo įmoka naujam draudimo sąlygų galiojimo laikotarpiui, iki naujo draudimo sąlygų galiojimo laikotarpio pradžios gali nutraukti draudimo sutartį. Draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidos šiuo atveju nebus išskaičiuojamos.
29.5. Jei Draudėjas nepasinaudoja teise nutraukti draudimo sutartį (Taisyklių 29.4 punkto pagrindu) ir nesumoka apskaičiuotos draudimo įmokos už naują draudimo sąlygų galiojimo laikotarpį iki jo pradžios, tuomet Draudiko veiksams ir draudimo apsaugos pagal draudimo sutartį galiojimui taikomas Taisyklių 31.2 punktą.

Draudimo įmokų apskaičiavimas ir mokėjimas

30. Draudimo įmokos dydį nustato Draudikas, atsižvelgdamas į Draudėjo pateiktą ar kitokią, draudimo rizikai įvertinti reikalingą, informaciją, nustatytas draudimo sutarties sąlygas.
Draudimo įmoka ir jos mokėjimo terminai nurodomi draudimo liudijime.
31. Draudėjas privalo laiku mokėti draudimo įmokas.
31.1. Draudėjui nesumokėjus pirmosios draudimo įmokos ar jos dalies arba eilinės draudimo įmokos ar jos dalies, kurių sumokėjimas nesiejamas su draudimo sutarties įsigaliojimu, draudimo sutartyje nustatytu laiku, Draudikas apie tai privalo pranešti Draudėjui šių Taisyklių 74 punkte nustatyta tvarka, nurodydamas, jog per 15 kalendorinių dienų nuo šio pranešimo gavimo Draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies, draudimo apsauga bus sustabdyta ir atnaujinta tik Draudėjui sumokėjus draudimo įmoką ar jos dalį, įvykus draudžiamajam įvykiui draudimo apsaugos sustabdymo metu Draudikas neprivalės mokėti draudimo išmokos.
31.2. Draudėjui nesumokėjus pirmosios draudimo įmokos, kurios sumokėjimas siejamas su draudimo sutarties įsigaliojimu (tai atvejis, kai nurodytas įmokos sumokėjimo terminas yra ankstesnis arba sutampa su draudimo sutarties įsigaliojimu), draudimo sutartis neįsigalioja nuo draudimo sutartyje nurodytos įsigaliojimo dienos. Jei tokiu atveju draudimo įmoka sumokama pavėluotai, bet ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo draudimo sutartyje numatytos jos įsigaliojimo dienos, draudimo sutartis įsigalioja kitą dieną po draudimo įmokos sumokėjimo, tačiau draudimo sutartyje nurodytas Draudimo laikotarpis bei Draudimo sąlygų galiojimo laikotarpis nėra pratęsiamas.
31.3. Draudimo įmoką mokant grynaisiais pinigais, draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimo momentu laikoma data, nurodyta mokėjimo dokumente, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip.
Jeigu draudimo įmoka mokama naudojantis banko paslaugomis arba tiesioginiu debeto būdu, draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimo momentu laikoma:
  - data, kai kredito įstaiga (bankas) įrašo lėšas į Draudiko sąskaitą, jeigu Draudėjo ir Draudiko kredito įstaiga yra ta pati;
  - data, kai Draudiko kredito įstaiga pagal mokėjimo nurodymą gauna lėšas iš Draudėjo kredito įstaigos, jeigu Draudėjo ir Draudiko kredito įstaigos yra skirtingos.Tiesioginio debeto sutarties pasirašymas, netaikomas įmokos sumokėjimu. Mokant tiesioginio debeto būdu Draudėjas privalo užtikrinti, kad sąskaitoje, nuo kurios nurašoma draudimo įmoka ar jos dalis, būtų pakankamai lėšų mokėjimui įvykdyti.

Draudėjo ir Draudiko pareigos draudimo sutarties galiojimo metu

32. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas turi teisę:
- 32.1. prašyti Draudiko nutraukti, pakeisti draudimo sutartį;
  - 32.2. draudžiamąjį įvykiu atveju, reikalauti kad Draudikas įstatymuose ir/ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka išmokėtų draudimo išmoką;
  - 32.3. įstatymuose numatyta tvarka gauti informaciją apie draudžiamąjį įvykiu tyrimo eigą;
  - 32.4. susipažinti su Draudiko tvarkomais savo asmens duomenimis ir reikalauti ištaisyti neišsamius, neteisingus, netikslius savo asmens duomenis ar pareikšti teisiškai pagrįstą nesutikimą, kad būtų tvarkomi jo asmens duomenys;
  - 32.5. reikalauti sumažėjus draudimo rizikai, perskaičiuoti draudimo įmoką ir/ar pakeisti draudimo sutarties sąlygas.
33. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas privalo:
- 33.1. pranešti Draudikui apie visas draudžiamo objekto tų pačių rizikų draudimo sutartis ir jų sąlygas (draudimo sumas, draudimo objektus bei draudžiamuosius įvykius), sudarytas su kitais Draudikais, tačiau ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų po draudimo sutarties su kitu Draudiku sudarymo;
  - 33.2. pasikeitus draudimo sutartyje nurodytam Draudėjo buveinės adresui, per 3 darbo dienas apie tai raštu informuoti Draudiką;
  - 33.3. siekiant išvengti nevisiško draudimo patikslinti (esant poreikiui) apdrausto turto draudimo sumas ir draudimo vertės tipą;
  - 33.4. rūpintis, kad apdraustieji pastatai (ypač jų atitvarinės konstrukcijos), vandentiekio, šildymo, vėdinimo ar kondicionavimo, kanalizacijos vamzdžiai, elektros instaliacija būtų nuolat prižiūrimi ir tvarkingi:
    - a) rūpintis, kad apdraustų pastatų stogo danga būtų nuolat tvarkinga;
    - b) prižiūrėti kanalizacijos vamzdžius apdrausto sklypo teritorijoje, o esant pavojui dėl nuostolių pakilti kanalizacijos lygiui – įrengti atbulinius vožtuvus;
    - c) sugedus elektros instaliacijos įrengimams nedelsiant juos suremontuoti;
    - d) nedelsiant vykdyti kompetentingų institucijų nurodymus dėl esamų konstrukcijų ar inžinerinių sistemų atnaujinimo, objektų priešgaisrinės būklės pagerinimo;
    - e) nenaudojamuose pastatuose ar patalpose vandentiekio, šildymo, vėdinimo ar kondicionavimo, kanalizacijos sistemas laikyti tuščias;
    - f) rūpintis, kad visi užraktai, spynos, signalizacijos sistemos ir prietaisai būtų visą laiką tvarkingi ir veikiantys, nedelsiant pašalinti jų trūkumus ir gedimus; nedelsiant pakeisti spynas, kurių raktai pamesti, pavogti ar atimti.
  - 33.5. laikytis visų esamų ir draudimo sutarties sudarymo metu papildomai sutartų objekto saugumo ar rizikos mažinimo priemonių; kontroliuoti, kad vykdoma veikla atitiktų įstatymuose, norminiuose aktuose, turto eksploataavimo taisyklėse, darbo saugos taisyklėse, priešgaisrinės apsaugos tarnybų nurodymuose keliamus saugumo reikalavimus, įrengimų projektinius aprovimas nebūtų viršytas;
  - 33.6. suteikti galimybę Draudikui ar jo įgaliotam atstovui apžiūrėti apdraustus objektus bei įvertinti, ar Draudėjas laikosi draudimo sutartyje nustatytų sąlygų ar reikalavimų sumažinti draudimo riziką (jei dėl to šalys susitarė sudarydamos draudimo sutartį ar jos galiojimo metu ir tai nurodė draudimo sutartyje ar jei to reikalauja įstatymai);
  - 33.7. sužinojus apie padidėjusią draudimo riziką per 3 darbo dienas apie tai raštu informuoti Draudiką. Draudimo rizikos padidėjimo atveju yra nurodomi Taisyklių 37 punkte bei draudimo liudijime;
  - 33.8. jeigu apdrausto turto nuosavybė pereina kitam asmeniui, per 3 dienas nuo sandorio sudarymo dienos raštu informuoti Draudiką;
  - 33.9. per 24 val. pranešti policijai ir Draudikui apie pavogtą apdrausto pastato (ar patalpų) arba pastato (patalpų), kuriame yra apdraustas turtas, durų raktą;
  - 33.10. atsitikus įvykiui, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju:
    - a) imtis visų protingų ir prieinamų priemonių stengiantis sumažinti nuostolių dydį;
    - b) apie įvykį, nedelsiant pranešti kompetentingoms institucijoms (apie vagystę, apiplėšimą ar autoįvykį – policijai, gaisrą – priešgaisrinės saugos tarnybai, komunikacijų avariją – avarinei tarnybai, sprogimą – policijai ir avarinei tarnybai ir t.t.); vagystės ar apiplėšimo atveju pateikti policijai dingusių, sunaikintų ar sugadintų daiktų sąrašą;
    - c) per 1 parą (poisio ir švenčių dienos neskačiuojamos) pranešti Draudikui ar jo atstovui apie įvykį ir suteikti jam išsamią informaciją apie visas Draudėjui žinomas tokio įvykio aplinkybes, o Draudikui paprašius per 3 darbo dienas raštu patvirtinti apie tokį įvykį bei užpildyti Draudiko nustatytos formos dokumentus;
    - d) iki Draudiko atstovo atvykimo, bet ne ilgiau kaip 3 darbo dienas (jei su Draudiku nesutarta kitaip), skaičiuojant nuo pranešimo apie įvykį, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, gavimo datos, išsaugoti nepakeistą visą likusį, taip pat ir sugadintą apdraustą turtą (pastatus, įrengimus, atsargas ir pan.) arba jo liekanas (kai apdraustas turtas sunaikintas); sugadintą turtą arba jo liekanas parodyti Draudiko atstovui;
    - e) vykdyti Draudiko duotus nurodymus dėl tolimesnio turto ar liekanų saugojimo (Draudėjo patirtos išlaidos dėl turto ar liekanų saugojimo įtraukiamos į nuostolio sumą kaip „Papildomos išlaidos draudimo vietai sutvarkyti“);
    - f) pateikti Draudikui visus su įvykiu susijusius ir/ar Draudiko nurodytus dokumentus, reikalingus turto sunaikinimo ar sugadinimo priežastims ir nuostolių dydžiui nustatyti, tarp jų:
      - pranešimą apie įvykį;
      - sunaikinto, sugadinto ar dingusio turto aprašą, nurodant turto (daiktų, objektų) pavadinimą, iš-

- gijimo metus, kiekį ir vertę, buvusią prieš pat draudžiamąjį įvykį, liekanų vertę;
  - sugadinto turto atkūrimo (remonto) sąmata, sąskaitas ir kt. dokumentus, pagrindžiančius nuostolio dydį; kitas patirtas išlaidas, už kurias mokama draudimo išmoka, patvirtinančius dokumentus;
  - buhalterinės apskaitos duomenis apie apdrausto turto vertę prieš pat draudžiamąjį įvykį;
  - įvykio kilimo priežasties nustatymo aktą, kai įvykį tiria Draudėjas;
  - vagystės atveju - objekto apsaugos sutartį (jei tokia buvo sudaryta).
- g) suteikti Draudikui teisę nevaržomai tirti įvykį (susipažinti su turto apsaikais, įsigijimo, realizavimo, nuomos ir kt. dokumentais), vykdyti kitus Draudiko teisėtus reikalavimus;
- h) padėti Draudikui įgyvendinti regresinio reikalavimo teisę, pateikti Draudikui visą Draudėjui žinomą informaciją apie atsakingą už padarytą žalą asmenį.
- 33.11. jei išmokėjus išmoka:
- a) paaiškėja, kad pagal draudimo sutartyje nustatytas sąlygas draudimo išmoka neturėjo būti mokama arba turėjo būti mažinama - Draudiko raštišku pareikalavimu, per 30 kalendorinių dienų gražinti Draudikui draudimo išmoka arba permokėtą sumą, išskyrus įstatymuose nustatytus atvejus;
  - b) dingęs turtas, už kurį jau buvo išmokėta draudimo išmoka, atsiranda - gražinti gautą draudimo išmoka arba perleisti atsiradusį turtą (daiktus) Draudikui.
- 33.12. nedelsiant informuoti Draudiką apie valdžios institucijų ar kitų organizacijų visos žalos ar jos dalies atlyginimą, neatsižvelgiant į tai, ar draudimo išmoka jau išmokėta ar dar tik bus mokama.
34. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudikas turi teisę:
- 34.1. patikrinti, kaip yra laikomasi draudimo liudijime nustatytų Draudiko reikalavimų dėl draudimo rizikos sumažinimo;
  - 34.2. padidėjus draudimo rizikai, reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas ir/ar perskaiciuoti draudimo įmoką. Jeigu Draudėjas apie draudimo rizikos padidėjimą Draudikui nepraneša, Draudikas turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį ir atlyginti nuostolius tiek, kiek jų nepadengia gautos įmokos.
  - 34.3. įvykus draudžiamajam įvykiui, patikrinti, ar nėra nevisiško draudimo, o šiam esant – atlyginti patirtų nuostolių dalį, proporcingą draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui;
  - 34.4. draudimo sutartį nutraukus Draudėjo iniciatyva, Draudėjui gražinti draudimo įmoką už likusį draudimo sutarties galiojimo laiką, išskaičiuavus draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (25% Draudėjui gražintinos draudimo įmokos sumos, bet ne mažiau kaip 150 Lt) bei pagal tą draudimo sutartį išmokėtą sumą.
  - 34.5. prieš išmokėdamas draudimo išmoka įsitikinti: ar dėl draudžiamojo įvykio sunaikintas ar sugadintas turtas yra atstatytas ar suremontuotas; ar Draudėju pateiktos turtą remontuojančios įmonės sąskaitos yra pagrįstos.
35. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudikas privalo:
- 35.1. gavęs pranešimą apie draudžiamąjį įvykį, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas atvykti apžiūrėti įvykio vietą ir dalyvaujant Draudėjui ar jo įgaliotam atstovui, surašyti turto sunaikinimo ar sugadinimo aktą;
  - 35.2. nedelsdamas paprašyti iš atitinkamų įstaigų dokumentų, patvirtinančių įvykio faktą ir aplinkybes, jei tokie dokumentai reikalingi;
  - 35.3. surašęs turto sunaikinimo ar sugadinimo aktą, per 2 darbo dienas perduoti Draudėjui sąrašą dokumentų, kurie turi būti pateikti jam įvykio priežastims ir aplinkybėms bei nuostolio dydžiui nustatyti. Jeigu, gavus visus Draudiko pateiktame sąraše reikalaujamus dokumentus, paaiškėja, kad šių dokumentų įvykio priežastims ir aplinkybėms bei nuostolio dydžiui nustatyti nepakanka, Draudikas turi teisę dar kartą, jeigu po įvykio sutarties šalys nesutarė ko kita, pateikti papildomą dokumentų, reikalingų įvykio priežastims ir aplinkybėms bei nuostolio dydžiui nustatyti, sąrašą;
  - 35.4. gavęs visą informaciją, reikšmingą nustatant draudžiamojo įvykio faktą, aplinkybes ir pasekmes bei draudimo išmokos dydį, ne vėliau kaip per 15 darbo dienų išmokėti draudimo išmoka. Jei draudimo sutartyje nustatyta, jog mokamos periodinės draudimo išmokos, šio punkto pirmojo sakinio nuostata taikoma pirmajai periodinei draudimo išmokai.
36. Papildomos Draudėjo, Draudiko ir naudos gavėjo teisės ir pareigos yra nustatytos draudimo sutartyje, Lietuvos Respublikos Civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos Draudimo įstatyme ir kituose teisės aktuose.

Draudimo rizikos padidėjimo atvejai

37. Draudimo rizikos padidėjimas – tai šiose Taisyklėse, draudimo liudijime ir/ar kituose Draudikui pateiktuose dokumentuose numatytų aplinkybių, galinčių turėti esminės įtakos draudžiamojo įvykio atsitikimo tikimybei ir šio įvykio galimų nuostolių dydžiui, pasikeitimas ar atsiradimas, taip pat aplinkybės, apie kurias Draudikas, sudarydamas draudimo sutartį, teiravosi pateikdamas Draudėjui klausimus raštu Prašyme sudaryti draudimo sutartį ar/ir teiraudamasis raštu kitokiu būdu. Draudimo rizikos padidėjimu laikoma:
- 37.1 draudžiamo objekto arba objekto, kuriame yra draudžiamas turtas, turto apsaugos ar priešgaisrinės apsaugos būklės pablogėjimas. Turto apsaugos ar priešgaisrinės apsaugos būklės pablogėjimas - ne dėl trečiųjų asmenų veiksmų įvykęs dalinis arba visiškas priešgaisrinės apsaugos ir/ar turto apsaugos sistemos, jos dalies ar atskirų jos elementų demontavimas, atjungimas, jos dalinis ar visiškas neveikimas, nustatytų techninių parametrų praradimas, nustatytos techninės priežiūros nevykdymas arba nevisiškas vykdymas, įjungimas ar išjungimas ne laiku.
  - 37.2. draudimo sutartyje nurodytos vykdomos veiklos pasikeitimas;
  - 37.3. gamybos procesų, technologijų bei gamybos procese naudojamų medžiagų pakeitimas pavoingesnėmis; degių ir sprogstamųjų medžiagų, apie kurias Draudikas nežinojo ar nebuvo informuotas sudarant draudimo sutartį, laikymas (išskyrus kurą, naudojamą pastato šildymui);
  - 37.4. statybos, remonto ar rekonstrukcijos darbų, kuriems reikalingas suderinimas statybos inspekcijoje, vyk-

dymas draudžiamame objekte ar jo artimiausiose priegose; šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, vėdinimo, kondicionavimo sistemos, elektros instaliacijos keitimas, renovavimas, rekonstrukcija; (išskyrus atvejus, kai dėl to buvo susitarta sutartyje).

- 37.5. apdrausto turto palikimas be priežiūros (t.y. kai pastatai paliekami neeksploatuojami);
- 37.6. suvirinimo/karštųjų darbų vykdymas, kurių metu temperatūra pakyla daugiau nei 100°C (išskyrus atvejus, kai Draudikas apie tokių darbų vykdymą buvo raštu informuotas draudimo sutarties sudarymo metu arba tai nurodyta draudimo liudijime); atviros ugnies židinių atsiradimas įmonėje.

Draudimo sutarties nutraukimas ir keitimas

- 38. Draudimo sutartis gali būti nutraukta prieš joje nustatytą jos įsigaliojimo terminą ir/arba jos galiojimo metu:
  - 38.1. jeigu po draudimo sutarties sudarymo išnyko galimybės įvykti draudžiamajam įvykiui arba draudimo rizika išnyko dėl aplinkybių, nesusijusių su draudžiamuoju įvykiu (draudimo objektas žuvo dėl prižasčių, nesusijusių su draudžiamuoju įvykiu ir kt.). Šiuo atveju Draudikas turi teisę į draudimo įmokos dalį, kuri yra proporcinga draudimo sutarties galiojimo terminui;
  - 38.2. draudimo sutarties šalių pageidavimu, jeigu viena šalis ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį raštu įspėja kitą šalį apie draudimo sutarties nutraukimą:
    - a) jeigu draudimo sutartis nutraukiama Draudiko iniciatyva gavus Draudėjo pritarimą, Draudikas turi teisę į draudimo įmokos dalį, kuri yra proporcinga draudimo sutarties galiojimo terminui;
    - b) jeigu draudimo sutartis nutraukiama Draudėjo iniciatyva, Draudėjui gražinama draudimo įmoka už likusį draudimo sutarties galiojimo laiką, išskaičiavus draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (25% Draudėjui gražintinos draudimo įmokos sumos, bet ne mažiau kaip 150 Lt) bei pagal tą draudimo sutartį Draudiko išmokėtas sumas. Jei draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidų išskaičiuoti neįmanoma, šias išlaidas privalo padengti Draudėjas;
  - 38.3. po 30 kalendorinių dienų, po to, kai viena draudimo sutarties šalis pranešė kitai apie draudimo sutarties esminį pažeidimą:
    - a) jeigu draudimo sutartis nutraukiama Draudiko reikalavimu, Draudėjui iš esmės pažeidus (nustačius jo kaltę) draudimo sutartį, Draudėjui draudimo įmokos yra negražinamos. Esminiu draudimo sutarties pažeidimu bus laikoma nepranešimas apie draudimo rizikos padidėjimą ir Draudiko duotų ir draudimo liudijime įvardintų nurodymų dėl draudimo rizikos sumažinimo nevykdymas.
    - b) jeigu draudimo sutartis nutraukiama Draudėjo reikalavimu, Draudikui iš esmės pažeidus (nustačius jo kaltę) draudimo sutartį, Draudėjui gražinamos už draudimo laikotarpį arba draudimo sąlygų galiojimo laikotarpį (tuo atveju, kai draudimo laikotarpis yra ilgesnis nei 12 mėnesių) sumokėtos draudimo įmokos.
- 39. Draudimo sutartis nutrūksta:
  - 39.1. Draudėjui draudimo sutartyje nustatytu terminu nesumokėjęs pirmosios draudimo įmokos ar jos dalies, kurių sumokėjimas yra siejamas su draudimo sutarties įsigaliojimu ilgiau kaip 30 kalendorinių dienų, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip;
  - 39.2. remiantis Taisyklių 31.1 punktu, jei draudimo apsaugos sustabdymas dėl draudimo įmokos ar jos dalies nesumokėjimo tęsiasi ilgiau kaip 3 mėnesius, vienašališkai Draudiko iniciatyva. Draudikas šiuo atveju turi teisę į iki draudimo sutarties nutraukimo nesumokėtas draudimo įmokas, tarp jų ir draudimo įmokas, tenkančias Draudiko prievolės mokėti draudimo išmoką sustabdymo laikotarpiui;
  - 39.3. pasikeitus apdrausto objekto savininkui (išskyrus atvejus, kai Draudėjo lizingo sutarties pagrindu valdomo draudimo objekto nuosavybės teisė pereina iš lizingo davėjo Draudėjui arba jeigu draudimo sutartyje numatyta kitaip). Draudikas turi teisę į dalį draudimo įmokos, kuri yra proporcinga draudimo sutarties galiojimo terminui.
- 40. Draudimo sutartis pasibaigia:
  - 40.1. pasibaigus draudimo sutarties galiojimo laikotarpiui;
  - 40.2. draudimo sutarties šalių sutarimu;
  - 40.3. įsiteisėjus teismo nutarčiai, pagal kurią Draudėjui yra iškelta bankroto arba restruktūrizavimo byla (jei šalis nesutaria kitaip). Draudimo sutartis šiuo atveju pasibaigia nuo pirmos draudimo įmokomis neapmokėto periodo dienos;
  - 40.4. kitais įstatymų nustatytais pagrindais.
- 41. Draudikui ir Draudėjui raštu susitarus, draudimo sutartis gali būti pakeista. Susitarimas patvirtinamas išduodant pakeistą draudimo liudijimą.

Nuostolio nustatymas

- 42. Nuostolį nustato Draudikas, vadovaudamasis surašytu turto sunaikinimo ar sugadinimo aktu, gautais iš Draudėjo ir kompetentingų įstaigų dokumentais, reikalingais turto sunaikinimo ar sugadinimo priežastims ir nuostolių dydžiui nustatyti.
- 43. Pastatų nuostoliu laikoma:
  - 43.1. kai pastatai, apdrausti atkūrimo verte, dėl draudžiamąjį įvykio buvo sunaikinti - naujų analogiškų pastatų įprasta tai vietai atkūrimo vertė prieš pat draudžiamąjį įvykį;
  - 43.2. kai pastatai buvo apdrausti atkūrimo verte ir dėl draudžiamąjį įvykio buvo sugadinti - šių pastatų (ar jų dalies) remonto kaina;
  - 43.3. kai pastatai, apdrausti likutine verte, dėl draudžiamąjį įvykio buvo sunaikinti - šių pastatų likutinė vertė, buvusi prieš pat draudžiamąjį įvykį;

- 43.4. kai pastatai, apdrausti likutine verte, dėl draudžiamąjį įvykio buvo sugadinti – šių pastatų (ar jų dalies) remonto kaina, įvertinus sugadintų pastatų nusidėvėjimą.
- Pastatų metiniai nusidėvėjimo dydžiai priklauso nuo jų paskirties ir statybos būdo ir yra pateikti Taisyklių 1 priede. Jei pastatas po žalos yra remontuojamas ar atstatomas, nusidėvėjimas skaičiuojamas tik sugadinto ar sunaikinto pastato remontui panaudojamos medžiagoms, tačiau išmoka negali viršyti pastato likutinės vertės.
44. Įrengimų (išskyrus biuro baldus, kurie naudojami įmonės veikloje) ar specializuotos technikos, nuostoliu laikoma:
- 44.1. kai įrengimai ar specializuota technika yra apdrausti atkūrimo verte ir dėl draudžiamąjį įvykio buvo sunaikinti arba pavogti - naujų analogiškų įrengimų ar specializuotos technikos atkūrimo (išsigijimo) vertė prieš pat draudžiamąjį įvykį;
- 44.2. kai įrengimai ar specializuota technika yra apdrausti atkūrimo verte ir dėl draudžiamąjį įvykio buvo sugadinti – šių įrengimų ar specializuotos technikos remonto kaina;
- 44.3. kai įrengimai ar specializuota technika yra apdrausti likutine verte ir dėl draudžiamąjį įvykio buvo sunaikinti arba pavogti - šių įrengimų ar specializuotos technikos likutinė vertė, buvusi prieš pat draudžiamąjį įvykį;
- 44.4. kai įrengimai ar specializuota technika yra apdrausti likutine verte ir dėl draudžiamąjį įvykio buvo sugadinti – šių įrengimų ar specializuotos technikos remonto kaina įvertinus nusidėvėjimą.
- Jei įrengimai ar specializuota technika po žalos yra remontuojama ar atstatoma, nusidėvėjimas skaičiuojamas tik sugadintų įrengimų ar specializuotos technikos remontui panaudojamos medžiagoms ar dalims, tačiau išmoka negali viršyti įrengimo ar specializuotos technikos likutinės vertės.
45. Biuro baldų, kurie prieš įvykstant draudžiamajam įvykiui, buvo naudojami įmonės veikloje, nuostoliu (nepriklausomai nuo jų nusidėvėjimo) laikoma:
- 45.1. kai baldai dėl draudžiamąjį įvykio buvo sunaikinti arba pavogti - naujų analogiškų baldų atkūrimo (išsigijimo) vertė prieš pat draudžiamąjį įvykį;
- 45.2. kai baldai dėl draudžiamąjį įvykio buvo sugadinti - jų remonto kaina;
- 45.3. Taisyklių 45.1 ir 45.2 punktuose išdėstytos nuostatos netaikomos, jei draudimo sutartyje sutarta dėl biuro baldų (ar visų įrengimų) draudimo likutine verte. Šiuo atveju nuostoliai atlyginami kaip nurodyta Taisyklių 44.3 - 44.4 punktuose.
46. Atsargų nuostoliu laikoma:
- 46.1. kai atsargos dėl draudžiamąjį įvykio sunaikintos arba pavogtos – jų atkūrimo vertė, buvusi prieš pat draudžiamąjį įvykį;
- 46.2. kai atsargos dėl draudžiamąjį įvykio sugadintos – atsargų draudimo vertės ir jų vertės po prekinės išvaizdos, vartojamųjų savybių praradimo dėl draudžiamąjį įvykio, skirtumas;
47. Investicijų į nuomojamas patalpas nuostoliu laikoma:
- 47.1. kai patalpų dalys ar elementai (kuriuos Draudėjas pagerino, suremontavo, įrengė savo lėšomis) dėl draudžiamąjį įvykio sunaikinti arba pavogti – jų atkūrimo vertė prieš pat draudžiamąjį įvykį;
- 47.2. kai patalpų dalys ar elementai (kuriuos Draudėjas pagerino, suremontavo, įrengė savo lėšomis) dėl draudžiamąjį įvykio sugadinti – jų remonto kaina.
48. Turto remonto atveju nuostoliu laikomos tik remonto išlaidos, būtinos sugadinto turto atstatymui iki prieš pat įvykį buvusios būklės, tačiau ne daugiau nei to turto draudimo vertė ir draudimo suma, buvusi prieš pat draudžiamąjį įvykį.
49. Turto sunaikinimo atveju, nuostolis sumažinamas atėmus po draudžiamąjį įvykio išlikusių tinkamų naudoti apdrausto turto liekanų vertę.
50. Stiklo dūžio draudžiamąjį įvykio atveju, nuostoliu yra laikoma naujo tokio pat stiklo bei su juo tiesiogiai susietų objektų atkūrimo vertė, įskaitant darbų, susijusių su sudužusio stiklo pakeitimu, išlaidas, tačiau neviršijant konkretaus objekto draudimo vertės ir draudimo sumos.
51. Jeigu buvo draustos investicijos ir:
- 51.1. draudimo laikotarpio metu už apdraustas investicijas įsigytas turtas įvykus draudžiamajam įvykiui buvo sugadintas, sunaikintas ar pavogtas, tai nustatant nuostolį laikoma, kad toks turtas apdraustas atkūrimo verte;
- 51.2. draudimo laikotarpio metu turtas buvo suremontuotas ar rekonstruotas, laikoma, kad kiekvieno suremontuoto ar rekonstruoto objekto (daikto) draudimo suma padidėjo tam objektui (daiktui) realiai padarytų ir dokumentais patvirtintų investicijų suma ir nuostolis apskaičiuojamas atsižvelgus į draudimo sumos padidėjimą dėl investicijų.
52. Draudžiamąjį įvykio atveju, jei būtina, atlyginamos papildomos išlaidos, neviršijančios 1% viso apdrausto turto draudimo sumos, draudžiamąjį įvykio vietai sutvarkyti ar išvalyti, atsiradusioms liekanoms pašalinti, tačiau neviršijant konkrečioje draudimo vietoje (konkrečiu adresu) esančio apdrausto turto draudimo sumos. Nevisišką draudimo atveju papildomos išlaidos atlyginamos proporcingai apdrausto turto draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui. Išlaidų dalis, viršijanti 1% apdrausto turto draudimo sumos (arba viršijanti konkrečioje draudimo vietoje esančio apdrausto turto draudimo sumą), bus atlyginama tik tuo atveju, kai dėl tokių papildomų išlaidų draudimo bus papildomai susitarta draudimo sutartyje. Šiuo atveju papildomos išlaidos atlyginamos neatsižvelgiant į apdrausto turto draudimo sumos ir draudimo vertės santykį.
53. Pridėtinės vertės mokesčiai (toliau tekste – PVM) įtraukiamas į nuostolio sumą tik tuomet, jei jis buvo įtrauktas į turto draudimo vertę sudarant draudimo sutartį ir negali būti sugražintas iš biudžeto.
54. Draudikas neatsako už nežymius (kosmetinius) spalvos, atspalvio ar kokybės neatitikimus tarp suremontuotos ir likusios pastato (patalpos) ar apdrausto daikto dalies.

Draudimo išmokos apskaičiavimas ir mokėjimas

55. Draudimo išmoka už sugadintą, sunaikintą turtą apskaičiuojama nuostolio dydžio, įvertinus dvigubą draudimą, nevisišką draudimą (išskyrus atvejus, kai draudžiama pirmąją riziką) bei kitus draudimo išmokos mažinimo pa-

grindus, numatytus šiose taisyklėse ir (ar) draudimo sutartyje. Iš apskaičiuotos mokėtinos draudimo išmokos atimama besąlyginės išskaitos suma. Bet kuriuo atveju draudimo išmoka už kiekvieną apdraustą objektą (daiktą) nevirsija to objekto (daikto) draudimo sumos, išskaičiuavus besąlyginę išskaitą.

Jei Draudėjui sutikus Draudikas vykdo ar organizuoja visus apdrausto objekto atkūrimo darbus, Draudėjas atlyginant trečiajai šaliai už šios darbus dalyvauja sumos dydžiu, lygiu besąlyginei išskaitai.

Draudimo išmoka Draudėjui apskaičiuojama remiantis šiais principais:

55.1. kai turtas buvo apdraustas nemažesne už draudimo vertę suma ir per sutarties galiojimo laikotarpį apdrausto turto vertė nepasikeitė arba ji sumažėjo – nuostolio dydžio, bet ne daugiau kaip atskiros turto grupės (atskiro objekto, daikto) draudimo vertė prieš pat draudžiamąjį įvykį;

55.2. kai turtas buvo apdraustas nemažesne už draudimo vertę suma, ir per sutarties galiojimo laikotarpį apdrausto turto vertė padidėjo – tokiu procentu nuo realaus nuostolio sumos, kokį procentą sudaro draudimo suma nuo turto vertės, buvusios prieš pat draudžiamąjį įvykį, bet ne daugiau kaip atskiros turto grupės (atskiro objekto, daikto) draudimo vertė prieš pat draudžiamąjį įvykį.

Ši nuostata negalioja jeigu buvo nustatyta, kad atskiros turto grupės (atskiro objekto, daikto) draudimo vertė prieš pat draudžiamąjį įvykį buvo iki 10% didesnė už draudimo sumą.

Didesnis nei 10% draudimo vertės ir draudimo sumos skirtumas gali būti toleruojamas ir nevisiško draudimo nuostatos (t.y. kai atsižvelgiama į turto draudimo sumos ir vertės prieš pat draudžiamąjį įvykį, santyki) apskaičiuojant draudimo išmoką gali būti netaikomos:

55.2.1. jei draudimo sutartyje buvo susitarta dėl investicijų draudimo ir sugadinto ar sunaikinto turto vertė draudimo sutarties galiojimo metu buvo padidinta realiai padarytų investicijų suma.

Šiuo atveju apskaičiuojant išmoką laikoma, kad tokio turto draudimo suma yra padidinta pridedant realiai padarytų investicijų sumą (pridedamų investicijų suma negali viršyti draudimo liudijime nurodytos „Investicijų“ draudimo sumos).

Jeigu objekto (ar daikto) draudimo vertė prieš pat draudžiamąjį įvykį buvo daugiau nei 10% didesnė už tokiu būdu padidintą objekto (daikto) draudimo sumą, draudimo išmoka apskaičiuojama tokiu procentu nuo realaus nuostolio sumos, kokį procentą sudaro dėl investicijų padidinta objekto (daikto) draudimo suma nuo jo vertės, buvusios prieš pat draudžiamąjį įvykį.

55.2.2. jeigu sunaikinamas ar sugadinamas įrengimas ar specializuotos technikos vienetas, kuris buvo apdraustas atkūrimo verte ir kuriam draudimo sutartyje buvo nurodyta „vertės padidėjimo dėl infliacijos“ suma.

Šiuo atveju apskaičiuojant išmoką laikoma, kad tokio įrengimo ar specializuotos technikos vieneto draudimo suma yra padidinta pridedant draudimo sutartyje nurodytą „vertės padidėjimo dėl infliacijos“ sumą.

Jeigu įrengimo (ar specializuotos technikos vieneto) draudimo vertė prieš pat draudžiamąjį įvykį buvo daugiau nei 10% didesnė už tokiu būdu padidintą įrengimo (ar specializuotos technikos vieneto) draudimo sumą, draudimo išmoka apskaičiuojama tokiu procentu nuo realaus nuostolio sumos, kokį procentą sudaro padidintą įrengimo ar specializuotos technikos vieneto draudimo suma nuo jo vertės, buvusios prieš pat draudžiamąjį įvykį.

55.2.3. jeigu sunaikinamas ar sugadinamas vienas ar keli įrengimai (ar specializuotos technikos vienetai), kurie buvo apdrausti atkūrimo verte ir draudimo sutartyje buvo nurodyta bendra „vertės padidėjimo dėl infliacijos“ suma įrengimų (ar specializuotos technikos) grupei, esančiai tam tikru draudimo vietos adresu (ar adresais).

Šiuo atveju apskaičiuojant išmoką laikoma, kad kiekvieno atskiro įrengimo (ar specializuotos technikos vieneto), apdrausto atkūrimo verte, draudimo suma yra padidinta proporcingai nurodytos „vertės padidėjimo dėl infliacijos“ ir įrengimų (ar specializuotos technikos) grupės, esančios tuo adresu, atkūrimo vertės santykiui.

Jeigu įrengimo (ar specializuotos technikos vieneto) draudimo vertė prieš pat draudžiamąjį įvykį buvo daugiau nei 10% didesnė už tokiu būdu padidintą įrengimo (ar specializuotos technikos vieneto) draudimo sumą, draudimo išmoka apskaičiuojama tokiu procentu nuo realaus nuostolio sumos, kokį procentą sudaro padidintą įrengimo ar specializuotos technikos vieneto draudimo suma nuo jo vertės, buvusios prieš pat draudžiamąjį įvykį.

55.2.4. jei draudimo sutartyje buvo numatyta „atsargų padidėjimo piko laikotarpiu“ suma ir atsargos sunaikinamos ar sugadinamos draudimo sutartyje nurodytu piko laikotarpiu.

Šiuo atveju apskaičiuojant išmoką laikoma, kad atsargų draudimo suma yra padidinta pridedant „atsargų padidėjimo piko laikotarpiu“ sumą.

Jeigu atsargų draudimo vertė prieš pat draudžiamąjį įvykį buvo daugiau nei 10% didesnė už tokiu būdu padidintą atsargų draudimo sumą, draudimo išmoka apskaičiuojama tokiu procentu nuo realaus nuostolio sumos, kokį procentą sudaro padidintą atsargų draudimo suma nuo jų vertės, buvusios prieš pat draudžiamąjį įvykį.

55.3. kai turtas buvo apdraustas mažesne už draudimo vertę suma - proporcingai turto draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui.

Ši nuostata negalioja, kai draudimo sutartyje yra susitarta dėl „vertės padidėjimo (vertės apskaičiavimo paklaidos)“ draudimo. Tokiu atveju apskaičiuojant išmoką už turta, kuris apdraustas mažesne draudimo suma nei draudimo vertė, laikoma, kad skirtumas tarp turto draudimo vertės ir turto draudimo sumos kompensuojamas pridedant prie draudimo sumos dalį ar visą „vertės padidėjimo (vertės apskaičiavimo paklaidos)“ draudimo sumą, reikalingą skirtumui padengti.

- Jeigu „vertės padidėjimo (vertės apskaičiavimo paklaidos)“ draudimo sumos susidariusiam skirtumui tarp turto (objekto) draudimo vertės ir draudimo sumos kompensuoti nepakanka, draudimo išmoka apskaičiuojama tokiu procentu nuo realaus nuostolio sumos, kokį procentą sudaro padidinta turto draudimo suma (gauta prie turto draudimo sumos pridėjus „vertės padidėjimo (vertės apskaičiavimo paklaidos)“ draudimo sumą) nuo turto vertės, buvusios prieš pat draudžiamąjį įvykį.
- 55.4. už objektus, kurie apdrausti jų draudimo sumą nustatant pirmosios rizikos principu (Taisyklių 6.1-6.7 punktai), draudimo išmoka apskaičiuojama nuostolio dydžio, bet ne daugiau kaip atitinkamai objektų grupei nurodytos draudimo sumos ar atskiro objekto (daikto) draudimo vertės, buvusios prieš pat draudžiamąjį įvykį. Šiuo atveju negalioja nevisiško draudimo nuostatos, t.y. neatsižvelgiama į turto draudimo sumos ir vertės prieš pat draudžiamąjį įvykį, santykį.
- 55.5. maksimali draudimo išmoka vienam įvykiui ir visam draudimo sutarties galiojimo laikotarpiui dėl „elektronikos gedimų“ rizikos negali viršyti draudimo liudijime nurodyto elektronikos gedimų rizikai taikomo draudimo išmokos limito ir/ar konkretaus sunaikinto ar sugadinto objekto (daikto) atkūrimo vertės (kai tokio objekto (daikto) nusidėvėjimas neviršija 70%) arba likutinės vertės (kai tokio objekto (daikto) nusidėvėjimas viršija 70%).
56. Draudimo išmoka mokama vadovaujantis Draudėjo pateiktais nuostolio dydį bei atstatymo (remonto) išlaidas patvirtinančiais ir su Draudiku suderintais dokumentais (atstatymo (remonto) sąmatomis, sąskaitomis už darbus, kuriuos būtina atlikti atstatant (atkuriant) sunaikintą ar sugadintą draudžiamąjį objektą ir kt. dokumentais) ir/ar Draudiko atliktu vertinimu.
- Nuostoliai dėl sunaikinto turto atlyginami atkūrimo verte, jei Draudėjas tokį turtą atstato ne vėliau nei per 3 metus skaičiuojant nuo draudžiamąjį įvykio dienos.
- 56.1 Jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip, draudimo išmoka už sunaikintus ar sugadintus pastatus (ar investicijas į nuomojamas patalpas) mokama tik Draudėjui pastatius tos pačios rūšies ir paskirties pastatus ankstesnėje jų buvimo vietoje arba tuos pastatus (patalpas) suremontavus, pakeitus sugadintus pastatų elementus (įrenginius).
- Jeigu atstatyti sunaikintų pastatų ankstesnėje vietoje pagal galiojančius teisės aktus nėra galimybės, tai užtenka, kad pastatai bus pastatyti kitoje Lietuvos vietoje.
- Draudikas ir Draudėjas gali susitarti, kad vietoje sunaikintų, sugadintų pastatų, Draudėjas įsigis kitos paskirties ir kokybės pastatus.
- Kai draudimo sutartis sudaryta juridinio asmens naudai, sunaikintas, sugadintas pastatas ne būtina turi būti atstatytas. Draudimo išmoka asmeniui, kurio naudai sudaryta draudimo sutartis, gali būti išmokėta ta verte, kuria buvo sudaryta draudimo sutartis. Ši sąlyga galioja tik kai naudos gavėjas yra Draudėjo kredito davėjas ar lizingo bendrovė.
- 56.2. Jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip, draudimo išmoka už sunaikintus ar sugadintus įrengimus, specializuotą techniką ir atsargas mokama tik Draudėjui:
- įsigijus tos pačios rūšies ir paskirties specializuotą techniką ar gamybinius įrengimus, kurie buvo sunaikinti arba dingę. Esant išankstiniam Draudiko sutikimui, pakanka įsigyti naudotus tos pačios rūšies įrengimus ar specializuotą techniką, tinkamą naudoti gamyboje.
  - nusipirkus arba pasigaminus tos pačios rūšies atsargas, kurios buvo sunaikintos arba dingusios.
- 56.3. Jeigu Draudėjas nesutinka atstatyti (nors tai įmanoma) arba neįrodo, kad atstatys sunaikintą, sugadintą turtą (nepateikia atstatymo/remonto išlaidas pagrindžiančių dokumentų), draudimo išmoka apskaičiuojama atsižvelgiant į tokio turto nusidėvėjimą (likutinę vertę) arba pastatų nuostolio atveju mokant tiesiogines atstatymo išlaidas (jei jos yra mažesnės nei pastatų likutinė vertė).
- Tiesiogines atstatymo išlaidas sudaro tiesiogiai darbams atlikti reikalingų materialinių bei darbo išteklių (statybos resursų), t.y. medžiagų ir mechanizmų eksploatacijos bei darbo užmokesčio, vertė ir kitos su darbų vykdymu tiesiogiai susijusios numatytos statybų vietos įrengimo, eksploataavimo ir valdymo išlaidos, socialinio draudimo mokesčiai.
57. Draudėjas privalo suderinti su Draudiku (jei jis to reikalauja), kokia įmonė atliks sunaikinto ar sugadinto turto, už kurį turi būti mokama draudimo išmoka, projektavimo, statybos, gamybos ar remonto darbus. Draudikas turi teisę nemokėti tos išmokos dalies, kuria padidėja nuostolis dėl šios sąlygos nesilaikymo.
58. Draudėjui neatlyginama visa žala arba jos dalis, kurią atlygina valdžios institucijos ar kiti asmenys. Jeigu Draudėjui buvo išmokėta draudimo išmoka, tačiau vėliau visa žala ar jos dalis buvo atlyginta valdžios institucijų ar kitų asmenų, Draudėjas privalo per 14 kalendorinių dienų grąžinti Draudėjui išmokos dalį, lygią gautai iš valdžios institucijų ar kitų asmenų.
59. Iš apskaičiuotos draudimo išmokos sumos išskaičiuojamos likusios nesumokėtos pagal draudimo sutartį draudimo įmokos, kurių mokėjimo terminas draudžiamąjį įvykio dieną jau yra suėjęs, jeigu draudimo sutartyje nėra sutarta kitaip.
- Jeigu draudžiamąjį įvykio metu draudimo objektas žuvo arba išnyko (apskaičiuota draudimo išmoka yra ne mažesnė, nei draudimo suma išskaičiuavus besąlyginę išskaitą), apskaičiuota draudimo išmoka yra mažinama nesumokėtomis už draudimo laikotarpį (arba draudimo sąlygų galiojimo laikotarpį, kai draudimo laikotarpis yra ilgesnis nei 12 mėnesių) draudimo įmokomis, neatsižvelgus į jų mokėjimo terminus.
60. Draudikas moka Draudėjui išmoką Taisyklių 35.4 punkte nurodytais terminais. Draudikas turi teisę atidėti draudimo išmokos išmokėjimą:
- 60.1. kol Draudėjas dokumentais pagrįs nuostolio dydį;
  - 60.2. jei Draudėjui ir/ar su juo susijusiems asmenims dėl įvykio, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, reiškiama civilinis ieškinyis ar keliama baudžiamoji byla, ar pradėtas teismo procesas – iki teismo sprendimo įsiteisėjimo ar nutraukimo dienos.

61. Jei įvykis yra draudžiamasis, o Draudėjas ir Draudikas nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, Draudėjo pagėdavimu Draudikas privalo išmokėti sumą, lygią šalių negincijamai draudimo išmokai, jei tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsia ilgiau kaip 3 mėnesius.
62. Draudėjas ir Draudikas gali samdyti ekspertus ir remtis jų išvadomis, nustatant įvykio priežastis ir/ar nuostolio dydį. Ekspertais negali būti samdomi asmenys, kurie yra Draudėjo ar Draudiko konkurentai ar turi su jais verslo ryšius. Jei ekspertas samdomas šalių sutarimu – eksperto išlaidas apmoka abi draudimo sutarties šalys per pusę. Jei dėl eksperto šalys nesutaria ir/ar samdo kiekviena atskirą ekspertą – eksperto išlaidas apmoka jį samdanti šalis. Esant dviejų ekspertų skirtingoms išvadoms, sprendimą priima nepriklausomas ekspertas, kurio išlaidas apmoka abi draudimo sutarties šalys per pusę.

Draudimo išmokos nemokėjimo ir mažinimo atvejai

63. Draudimo išmoka nemokama:
- 63.1. jeigu Draudėjas, su Draudėju susiję asmenys arba naudos gavėjas bandė suklaidinti Draudiką klaidodamas faktus, pateikdamas neteisingus duomenis, ar ėmėsi veiksmų nepagrįstai gauti ar padidinti draudimo išmoką;
- 63.2. jei vagystės ar apiplėšimo fakto nepatvirtina policija, o taip pat už tuos daiktus, apie kurių dingimą draudžiamąjį įvykio metu Draudėjas nepranešė policijai;
- 63.3. už pastatus, kurie pastatyti be leidimo ir suderinto projekto, kai to reikalauja Lietuvos Respublikos įstatymai.
64. Draudimo išmoka gali būti mažinama arba nemokama:
- 64.1. jeigu Draudėjas nepranešė Draudikui apie draudimo rizikos padidėjimą, ko pasėkoje buvo patirti ar padidėjo nuostoliai;
- 64.2. jeigu Draudėjas nevykdė Draudiko duotų ir draudimo liudijime įvardintų nurodymų dėl draudimo rizikos sumažinimo;
- 64.3. jeigu Draudėjas ar su Draudėju susiję asmenys dėl savo kaltės neįvykdė ar netinkamai vykdė Taisyklių 33.4 ir 33.5 punktuose numatytas pareigas, ko pasėkoje buvo patirti ar padidėjo nuostoliai;
- 64.4. jei Draudėjas ar su Draudėju susiję asmenys atsisakė savo reikalavimo teisės asmeniui, atsakingam už padarytą žalą, arba šios teisės nebegalima įgyvendinti dėl Draudėjo ar su Draudėju susijusių asmenų kaltės;
- 64.5. jeigu draudžiamąjį įvykio metu nesuveikė draudimo sutartyje nurodytos turto apsaugos priemonės;
- 64.6. kitais draudimo sutartyje ir įstatymų nustatytais atvejais.
65. Neatlyginama:
- 65.1. nuostoliai, kilę todėl, kad Draudėjas ar su Draudėju susiję asmenys nesiėmė, nors galėjo imtis priemonių gelbėti apdraustą turtą draudžiamąjį įvykio metu ir po jo, užtikrinti jo apsaugą ir neleisti tolesnio gadinimo;
- 65.2. nuostoliai, kurie paaiškėja turto inventORIZACIJOS, turto surašymo metu ir nėra draudžiamųjų įvykių pasekmė;
- 65.3. išlaidos už gaisrininkų ar kitų organizacijų, įpareigotų suteikti pagalbą, darbus.

Tiesių ir pareigų pagal draudimo sutartis perleidimas

66. Draudikas turi teisę perleisti savo teises ir pareigas kitiems draudikams įstatymų numatyta tvarka.
67. Apie ketinimą perleisti teises ir pareigas Draudikas privalo informuoti Draudėją prieš 2 mėnesius.
68. Jeigu Draudėjas nesutinka su Draudiko pasikeitimu, jis turi teisę nutraukti draudimo sutartį Taisyklių 38.2 b) punkte nustatyta tvarka.

Ginčų tarp Draudėjo ir Draudiko sprendimas

69. Ginčai, kylantys dėl draudimo sutarties, sprendžiami derybų būdu, o nesusitarus, nagrinėjami Lietuvos Respublikos teismuose.
70. Draudėjas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka turi teisę kreiptis į Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisiją dėl tarp jo ir Draudiko kilusių ginčų.
71. Visais šiose Taisyklėse ir draudimo sutartyje nesureguliuotais atvejais taikomos Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo ir kitų teisės aktų normos, jeigu draudimo sutarties šalys raštu nesusitarė kitaip.

Draudimo sutarčiai taikoma teisė

72. Draudimo sutarčiai taikoma Lietuvos Respublikos teisė, jeigu draudimo sutartyje nenumatyta kitaip.

Pranešimai

73. Bet koks pranešimas, kurį viena draudimo sutarties šalis privalo perduoti kitai šaliai, turi būti pateikiamas raštu. Tarpininkai nėra įgalioti šiuos pranešimus priimti.
74. Pranešimas, išsiųstas paprastu arba elektroniniu laišku draudimo liudijime nurodytu Draudėjo adresu, perduotas faksimiliniu ryšiu draudimo liudijime nurodytu Draudėjo fakso numeriu arba perduotas E-pay sistema, jei Draudėjas pasirinko tokį pranešimų gavimo būdą, laikomas tinkamai įteiktu pagal šias Taisykles, praėjus protingam terminui po jo išsiuntimo.

DRAUDIMO APSAUGOS IŠPLĖTIMAI

Visų rizikų draudimo išplėtimas Nr.68-1A

Jei draudimo sutarčiai taikomas šis draudimo apsaugos išplėtimas, Taisyklių „Draudimo sąlygų“ skyrius „Draudžiamieji ir nedraudžiamieji įvykiai“ (Taisyklių „Draudimo sąlygų“ 11-15 punktai) keičiamas į išdėstytą žemiau.

Draudžiamieji ir nedraudžiamieji įvykiai

1. Draudimo apsauga apdraustajam turtui apima bet kokius šio turto sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo įvykius, staiga ir netikėtai įvykusius draudimo apsaugos galiojimo metu, išskyrus įvykius, nurodytus šio skyriaus 2 punkte arba draudimo sutartyje.
2. Draudimo išmoka nemokama (išskyrus atvejus, kai draudimo sutartyje susitarta kitaip), jeigu apdraustas turtas buvo sunaikintas, sugadintas ar prarastas dėl (nedraudžiamieji įvykiai):
  - 2.1. neišvengiamų natūralių procesų (korozijos, rūdijimo, natūralaus nusidėvėjimo, puvimo, grybelio, pelėsių, atmosferinės drėgmės, temperatūros pokyčių, susitraukimo, išblukimo, išgaravimo, svorio netekimo, susislėgimo, struktūros, spalvos ar kvapo pasikeitimo, neapsaugojimo nuo šviesos ar skysčių, dažų sluoksnio pakenkimo, paviršinių įdubų susidarymo), išskyrus tuos atvejus, kai dėl jų įvyko draudimo sutartyje įvardintas draudžiamasis įvykis ir buvo sunaikintas (sugadintas) kitas turtas (nuostoliai atlyginami tik kitam apdraustam turtui);
  - 2.2. pastato konstrukcijų suirimo, irimo, kritimo, skilimo ar kitų pastato defektų dėl:
    - 2.2.1 apdraustame pastate/patalpoje vykdytų arba vykdomų statybos, rekonstrukcijos, kapitalinio remonto darbų;
    - 2.2.2. už apdrausto pastato/patalpos ribų vykdytų arba vykdomų statybos, rekonstrukcijos, kapitalinio remonto darbų;
    - 2.2.3. projektavimo/statybos klaidų ir broko.
Projektavimo klaidos – tai statinio projektuotojo statybos techninių reglamentų reikalavimų pažeidimai statinio projekto (techninio ir/ar darbo projekto) sprendiniuose.
Statybos klaidos ir brokas – bet kokie nukrypimai nuo statinio (jo dalies) projektavimo techninių sąlygų, jo projekto, statybos techninių reglamentų, statybos taisyklių, standartų, metodinių nurodymų ar rekomendacijų, dėl ko pasikeičia statinio (jo dalies) atsparumas, ilgaamžiškumas, eksploatacinės ar funkcinės savybės, pakinta ekonomiškai pagrįsta statinio (jo dalies) naudojimo trukmė, estetinė išvaizda.
  - 2.3. vabzdžių, graužikų ir kitokių parazitų, gyvūnų padarytos tiesioginės žalos apdraustam turtui, išskyrus tuos atvejus, kai dėl vabzdžių, graužikų, kitokių parazitų, gyvūnų poveikio įvyko draudimo sutartyje įvardintas draudžiamasis įvykis ir buvo sunaikintas (sugadintas) kitas turtas (nuostoliai atlyginami tik kitam apdraustam turtui);
  - 2.4. karo veiksmų, masinių neramumų (streikų, riaušių ir pan.), ypatingosios padėties įvedimo, diversijos, lokauto;
  - 2.5. teroristinio akto;
Teroristiniu aktu, įskaitant bet neapsiribojant, laikomas bet kurio asmens ar grupės(-ių) asmenų, veikiančių savarankiškai, ar bet kokios organizacijos(-ų), ar vyriausybės(-ių) vardu, ar susijusių su jomis, įgėtos ar prievartos panaudojimas ir/arba grasinimas tai padaryti dėl politinių, religinių, ideologinių ar etninių tikslų ir priežasčių, įskaitant pastangas daryti įtaką bet kuriai vyriausybei ir/arba įbauginti visuomenę ar bet kurią visuomenės dalį.
  - 2.6. turto konfiskavimo, arešto ar jo sunaikinimo valdžios institucijų nurodymu;
  - 2.7. radiacijos ar kitokio atominės energijos poveikio, radioaktyvaus spinduliuavimo poveikio; branduolinių reakcijų (tokių kaip branduolio dalijimasis, branduolio sintezė ir radioaktyvus skilimas), jų tiesioginio ar netiesioginio poveikio turtui, nesvarbu, ar nuostoliai ir sugadinimai įvyksta karo ar taikos metu, tačiau išlyga netaikoma ir nuostoliai atlyginami, jeigu jie kilo dėl branduolinių reakcijų ar vyksta ryšium su branduolinėmis reakcijomis, naudojamomis įprastiems gamybiniams, medicinos ar mokslo tikslams, nesusijusiems su branduolinėmis reakcijomis bet kokiuose reaktoriuose ar greitintuvuose;
  - 2.8. žemės drebėjimo ar bet kokio seisminio aktyvumo pasireiškimo;
  - 2.9. neteisingo (netinkamo) duomenų ar elektroninio duomenų apdorojimo priemonių bei programų naudojimo, kompiuterinių virusų atakų, apsirikimų pakeičiant ar papildant duomenis Draudėjo elektroninio duomenų apdorojimo sistemoje.
Duomenų apdorojimo sistema – kompiuteriai (elektroninės skaičiavimo mašinos), kitokia skaičiavimo, elektroninė ir/ar mechaninė įranga, kuri yra prijungta prie kompiuterio, kompiuterio aparatinė dalis, programinė įranga, elektroniniai duomenų apdorojimo įrenginiai ir visa kita, kieno darbas visiškai ar iš dalies priklauso nuo integroscheminės sistemos (integruotų schemų bei mikrokontrolerių);
  - 2.10. natūralaus pastatų ar pastato dalių sėdimo, plėtimosi, skilimo;
  - 2.11. Draudėjo, su Draudėju susijusių asmenų arba naudos gavėjo tyčios;
  - 2.12. požeminių vandenių lygio pasikeitimo;
  - 2.13. vandens, sniego, purvo patekimo į apdraustų patalpų vidų per išorinius, atitvarinius pastato elementus (stogą, išorines sienas, langus, duris), išskyrus potvynio padarytus nuostolius ir tuos atvejus, kai šios angos atsirado dėl audros, liūties, krušos, sniego slėgio ir yra nuostolių, padarytų pastatams;

- 2.14. sprogimo panaudojant įtaisą gamybos proceso metu (atliekant kasybos, statybos, remonto, griovimo, demontavimo darbus);
  - 2.15. skysčių ištekėjimo ar išsiliejimo neapšildomose patalpose dėl šalčio sprogius (plyšus) įrengimams, talpykloms, vamzdynams, išskyrus tuos atvejus, kai toks sprogiimas (plyšimas) kilo dėl staigaus ir netikėto šilumos tiekimo sutrikimo ar kitų aplinkybių, kurių nekontroliuoja Draudėjas ar su juo susiję asmenys;
  - 2.16. šilumos poveikio lydant, suvirinant, džiovinant, lyginant, rūkant, kepanant ir pan. gamybos proceso metu, išskyrus atvejus, kai gaisras išplito ir sunaikino ar sugadino ir kita apdraustą turtą;
  - 2.17. trūkumų ir defektų, apie kuriuos Draudėjas ar su juo susiję asmenys žinojo arba privalėjo žinoti;
  - 2.18. klaidų eksploatuojant;
  - 2.19. sugadinus (sunaikinęs) objektą, kuris yra apdorojamas gamybinio (technologinio) proceso metu;
  - 2.20. klaidų ir trūkumų, už kuriuos pagal garantiją arba įstatymuose nustatyta tvarka atsako gamintojas, rangovas, tiekėjas, pardavėjas, montavimo darbus atliekanti įmonė, garantinį ar techninį aptarnavimą vykdanči įmonė;
  - 2.21. šių Draudėjo veikslių, susijusių su įrengimų valdymu:
    - 2.21.1. klaidingo įrengimų valdymo, išskyrus atvejus, kai dėl šios priežasties įvyko draudžiamasis įvykis ir buvo sugadintas ar sunaikintas kitas apdraustas turtas (atlyginami tik kitam apdraustam turtui padaryti nuostoliai);
    - 2.21.2. klaidingo įrenginių, atliekančių prevencines ar įspėjamąsias, ar žalą mažinančias, ar priešgaisrines, ar turto saugos funkcijas, valdymo;
    - 2.21.3. įrengimų projekcinio apkrovimo sąmoningo viršijimo.
  - 2.22. turto pametimo, dingimo, turto prievartavimo, pasisavinimo, iššvaistymo, vagystės be įsibrovimo ar plėšimo požymių, sukčiavimo, t.y. apdrausto turto užvaldymo arba teisės į tą turtą įsigijimo apgaule ar piktnaudžiaujant pasitikėjimu bei to turto nepaaiškinamo ar dėl nenumatytų priežasčių dingimo (nepastebėtos vagystės), tačiau nuostoliai dėl vagystės su įsibrovimu, plėšimo bei vandalizmo, kurie apibrėžiami Taisyklių dalies „Draudimo sąlygos“ 11.4 punkte yra atlyginami;
  - 2.23. įrengimų vidinių elektroninių ir (ar) vidinių mechaninių gedimų, išskyrus atvejus, kai šių priežasčių įvyko draudžiamasis įvykis ir buvo sugadintas ar sunaikintas kitas apdraustas turtas (atlyginami tik kitam apdraustam turtui padaryti nuostoliai);
  - 2.24. trumpo sujungimo, viršįtampių, elektros įtampos svyravimų ar indukcijos, išskyrus:
    - kai apdrausti objektai sunaikinami ar sugadinami dėl tiesioginio žaibo įtrenkimo;
    - kai dėl šios priežasties gaisras išplito ir sunaikino, sugadino kitą apdraustą turtą (tačiau nuostoliai įrengimams, kuriuose kilo trumpas sujungimas, viršįtampiai, elektros įtampos svyravimai ar indukcija ir kurie buvo gaisro kilimo priežastimi, neatlyginami);
    - kai įrengimų draudimui papildomai pasirinkamas draudžiamasis įvykis „elektronikos gedimai“ (pagal Taisyklių 11.10 punktą).
  - 2.25. duomenų vagystės ar dingimo arba piktybinio duomenų ir/arba programinės įrangos pažeidimo dėl neįgalioto priėjimo prie duomenų sistemos, programinės įrangos manipuliacijos, kompiuterinių virusų ar kitų kenksmingų programų, bet kokių duomenų ir/arba programinės įrangos sutrikimų, nesuderinamumo ar perkrovimo; tačiau jei dėl to padaroma žala kitam apdraustam turtui, kitur nenumatyta kaip išimtis, pasekmiai nuostoliai yra atlyginami;
3. Taip pat neatlyginama:
- 3.1. nuostoliai dėl verslo nutrūkimo (tokie nuostoliai atlyginami draudžiant AB „Lietuvos draudimas“ Verslo nutrūkimo draudimo taisyklių sąlygomis), kitos negautos pajamos bei neturtinė žala, netiesioginiai nuostoliai, prastovos, rinkos praradimas;
  - 3.2. nuostoliai dėl statybos, montavimo, išmontavimo, bandymo, testavimo ir (ar) įvedimo į eksploataciją darbų tiek atstatomam/ montuojamam turtui, tiek kitam apdraustam turtui, išskyrus atvejus, kai nuostoliai atsiranda šių darbų metu atstatant apdraustą turtą pagal šio draudimo apsaugos išplėtimo sąlygas, kai tai yra tiesioginė pasekmė įvykių, šiame draudimo išplėtime neįvardinto kaip nedraudžiamasis;
  - 3.3. išlaidos, susiję su periodine (kasdienine, kas mėnesine, kasmetine ir pan.) turto priežiūra ar technine priežiūra, reguliavimu ar patikra, su šiais darbais susijusių detalių pakeitimu ar remontu;
  - 3.4. bet kokios išlaidos atstatyti duomenų laikmenas, duomenis ar išlaidos duomenų atgaminimui, net jei duomenys ar duomenų laikmenos buvo prarasti dėl draudžiamąjo įvykio;
  - 3.5. išlaidos, baudos ar kaštai, patirti ir paskirti Draudėjui vyriausybės institucijos, teismo ar kitų valdžios organų nurodymu dėl padarytos žalos aplinkai, įskaitant bet neapsiribojant išsiliejimu, tarša ar užteršimu; už estetinio pobūdžio defektus, tokius, kaip įbrėžimai ant daiktų, poliruotų ar emaliuotų paviršių.
  - 3.7. už nuostolius, kurie atsiranda dėl konkrečios rizikos, įvardintos Taisyklių 11 skyriaus punktuose kaip draudžiamasis įvykis (įskaitant ir nuostolių neatlyginimą pagal tą patį punktą), kai draudimo liudijime nurodyta, jog nuo šios rizikos draudimo sutartimi objektai (visi arba tik atskirai nurodyti) yra neapdrausti.

**AB „Lietuvos draudimas“
valdybos pirmininkas**

Kęstutis Šerpytis

Įrengimų gedimų draudimo išplėtimas Nr.68-1B

Jei draudimo sutarčiai taikomas šis draudimo apsaugos išplėtimas, gamybiniais įrengimams, nurodytiems draudimo liudijimo priede „Įrengimų gedimų draudimas“, papildomai galioja žemiau nurodyti draudžiamieji ir nedraudžiamieji įvykiai.

Draudimo objektas

1. Draudžiami draudėjų sutarties priede „Įrengimų gedimų draudimas“ nurodyti nuosavybės, naudojimo ar valdymo teise Draudėjui priklausantys gamybiniai įrengimai.
Gamybiniai įrengimai – tai visų rūšių įrengimai, mašinos, aparatai ar įrenginiai, naudojami produkcijos gamyboje ir/ar produkcijos saugojimui, bei tokių įrengimų ir mašinų valdymą užtikrinanti elektroninė įranga. Tai gali būti įrengimai energijai gaminti (garo katilai, turbinos, generatoriai ir kt.), energijos skirstymo įrengimai ir mašinos (transformatoriai, aukštosios ar žemosios įtampos įrenginiai) bei visos gamybinės ir pagalbinės mašinos (metalo apdirbimo, audimo ir kitokios staklės, popieriaus gamybos mašinos, maišyklės, siurbiai, kompresoriai ir kt.).
2. Draudikui ir Draudėjui susitarus ir tai nurodžius draudimo sutartyje, papildomai gali būti apdrausta:
  - 2.1. papildomos išlaidos draudimo vietai sutvarkyti;
Papildomos išlaidos draudimo vietai sutvarkyti - išlaidos, skirtos draudimo vietai sutvarkyti ir išvalyti (t.y. nugriauti/demontuoti išlikusį turtą (jo dalį), sukrauti jį toje pačioje teritorijoje arba nugabenti iki artimiausio sąvartyno ir pan.) po draudžiamojo įvykio.
Iki draudimo sumos, nurodytos papildomoms išlaidoms draudimo sutartyje, atlyginamos išlaidos, kurių suma viršija 1% apdraustų gamybinių įrengimų draudimo sumos konkrečioje draudimo vietoje (papildomos išlaidos, neviršijančios arba lygios 1% apdraustų gamybinių įrengimų draudimo sumos konkrečioje draudimo vietoje, yra atlyginamos visais atvejais, be atskiro Draudėjo ir Draudikio susitarimo).
  - 2.2. darbų paspartinimo išlaidos;
Darbų paspartinimo išlaidos – pagrįstos išlaidos, patirtos siekiant atstatyti sunaikintą ar sugadintą turtą po draudžiamojo įvykio, skirtos apmokėti už darbą nakties metu, ne darbo ir poilsio dienomis, viršvalandinį darbą, greitesnį kroviniių pristatymą (įskaitant kroviniių pristatymą oro transportu).
  - 2.3. pastatų statybos/remonto išlaidos, patirtos dėl apdraustų įrengimų gedimų;
Pastatų statybos/remonto išlaidos, patirtos dėl apdraustų įrengimų gedimų – tai neišvengiamos pastatų statybos/remonto išlaidos, patiriamos atstatant ar remontuojant apdraustus įrengimus įvykus draudžiamajam įvykiui;
  - 2.4. tepalinis ar dujinis apdraustų transformatorių turbinų, kondensatorių, elektros perjungiklių pripildymas.
3. Papildomai draudžiamų objektų, nurodytų Taisyklų „Įrengimų gedimų draudimo išplėtimo Nr.68-1B“ 2.1-2.4 punktuose, draudimo suma nustatoma pirmosios rizikos principu ir yra nurodoma draudimo sutartyje.
Draudimas pirmąją riziką – tai Draudiko atsakomybės ribojimas Draudėjo pasirinkta draudžiamo turto draudimo suma. Draudžiamojo įvykio atveju žala atlyginama iki draudimo sutartyje nurodytos draudimo sumos, neatsižvelgiant į draudžiamo turto draudimo sumos ir draudimo vertės santykį.

Draudžiamieji ir nedraudžiamieji įvykiai

4. Draudikas atlygina Draudėjui gamybinių įrengimų, esančių draudimo sutartyje nurodytoje draudimo vietoje, sunaikinimo ar sugadinimo nuostolius dėl vidinių elektroninių ir (ar) vidinių mechaninių gedimų (jei šie draudžiamieji įvykiai pasirinkti draudimo sutartyje) esant bet kokioms priežastims, išskyrus nurodytas „Įrengimų gedimų draudimo išplėtimo Nr.68-1B“ 5 ir 6 punkte, bei įvardintas draudimo sutarties sąlygose kaip nedraudžiamieji įvykiai.
5. Draudimo išmoka nemokama (išskyrus atvejus, kai draudimo sutartyje susitarta kitaip), jeigu apdrausti gamybiniai įrengimai buvo sunaikinti ar sugadinti vidiniams elektroniniams ir (ar) vidiniams mechaniniams gedimams atsiradus dėl (nedraudžiamieji įvykiai):
  - 5.1. bet kokių įvykių, kurie yra draudžiamieji pagal Taisyklų „Draudimo sąlygų“ skyrių „Draudžiamieji ir nedraudžiamieji įvykiai“ arba „Visų rizikų draudimo išplėtimą Nr.68-1A“ ;
  - 5.2. visiško ar dalinio darbų nutraukimo;
  - 5.3. trūkumų ir defektų, apie kuriuos Draudėjas ar su juo susiję asmenys žinojo arba privalejo žinoti;
  - 5.4. klaidų ir trūkumų, už kuriuos pagal garantiją arba įstatymuose nustatyta tvarka atsako gamintojas, rangovas, tiekėjas, pardavėjas, montavimo darbus atliekanti įmonė, garantinį ar techninį aptarnavimą vykdanči įmonė;
  - 5.5. gamybos klaidų ar nekokybiškų medžiagų gaminant įrangą panaudojimo, jei įrengimai buvo įsigyti ne nauji arba perkant naują įrengimą buvo atsisakyta suteikti ne trumpesnį nei 1 metams garantinį laikotarpį;
  - 5.6. nuolat veikiančių eksploatacijos faktorių, t.y. sudillimo, korozijos, rūdijimo, erozijos, kavitacijos, oksidacijos, bet kurios gamybinio įrengimo dalies sugadinimo ar susidėvėjimo, sukkelto įprastų darbo ar bet kurių kitų ilgalaikių cheminio ar atmosferinio poveikio sąlygų, per didelio rūdžių, purvo (dumblo), garo katilų nuovirų ar kitų nuosėdų sluoksnio susidarymo;
  - 5.7. įrengimų projektinio apkrovimo sąmoningo viršijimo, naudojimo ne pagal paskirtį arba eksploataavimo tuomet, kai įrengimas yra techniškai netvarkingas ir/ar jam buvo būtinas remontas;
  - 5.8. netinkamų darbo (eksploatacijos) sąlygų susidarymo gamybinius įrengimus tikrinant, eksperimentuojant arba bandant;
  - 5.9. vandens, sniego, purvo patekimo į apdraustų patalpų vidų per išorinius, atitvarinius pastato elementus (stoga, išorines sienas, langus, duris);

- 5.10. žemės drebėjimo ar bet kokio seisminio aktyvumo pasireiškimo;
  - 5.11. karo veiksmų, masinių neramumų (streikų, riaušių), ypatingosios padėties įvedimo, diversijos, lokauto;
  - 5.12. teroristinio akto;

Teroristiniu aktu, įskaitant bet neapsiribojant, laikomas bet kurio asmens ar grupės(-ių) asmenų, veikiančių savarankiškai, ar bet kokios organizacijos(-ų), ar vyriausybės(-ių) vardu, ar susijusių su jomis, jėgos ar prievartos panaudojimas ir/arba grasinimas tai padaryti dėl politinių, religinių, ideologinių ar etninių tikslų ir priežasčių, įskaitant pastangas daryti įtaką bet kuriai vyriausybei ir/arba įbauginti visuomenę ar bet kurią visuomenės dalį.
  - 5.13. turto konfiskavimo, arešto ar jo sunaikinimo valdžios institucijų nurodymu;
  - 5.14. radiacijos ar kitokio atominės energijos poveikio, radioaktyvaus spinduliavimo poveikio; branduolinių reakcijų (tokių kaip branduolio dalijimasis, branduolio sintezė ir radioaktyvus skilimas), jų tiesioginio ar netiesioginio poveikio turtui, nesvarbu, ar nuostoliai ir sugadinimai įvyksta karo ar taikos metu, tačiau išlyga netaikoma ir nuostoliai atlyginami, jeigu jie kilo dėl branduolinių reakcijų ar vyksta ryšium su branduolinėmis reakcijomis, naudojamomis įprastiems gamybiniams, medicinos ar mokslo tikslams, nesusijusiems su branduolinėmis reakcijomis bet kokiuose reaktoriuose ar greitintuvuose;
  - 5.15. duomenų vagystės ar dingimo arba piktybinio duomenų ir/arba programinės įrangos pažeidimo dėl negalio to priėjimo prie duomenų sistemos, programinės įrangos manipuliacijos, kompiuterinių virusų ar kitų kenksmingų programų, bet kokių duomenų ir/arba programinės įrangos sutrikimų, nesuderinamumo ar perkrovimo;
  - 5.16. neteisingo (netinkamo) duomenų ar elektroninio duomenų apdorojimo priemonių bei programų naudojimo, kompiuterinių virusų atakų, apsirikimų pakeičiant ar papildant duomenis Draudėjo elektroninio duomenų apdorojimo sistemoje;

Duomenų apdorojimo sistema – kompiuteriai (elektroninės skaičiavimo mašinos), kitokia skaičiavimo, elektroninė ir/ar mechaninė įranga, kuri yra prijungta prie kompiuterio, kompiuterio aparatinė dalis, programinė įranga, elektroniniai duomenų apdorojimo įrenginiai ir visa kita, kieno darbas visiškai ar iš dalies priklauso nuo integroscheminės sistemos (integruotų schemų bei mikrokontroleriu);
  - 5.17. Draudėjo, su Draudėju susijusių asmenų, naudos gavėjo tyčios.
6. Taip pat neatlyginama:
- 6.1. nuostoliai, jei sunaikinamos ar sugadinamos tik įrengimų dalys, tokios kaip:
    - visų rūšių keičiami instrumentai (gražtai, trupinimo plaktai, liejimo modeliai ir formos, peiliai, rėžtuvai, pjūklai, abrazyviniai diskai, štampai, matricos ir kt.);
    - detalės, kurios pagal savo paskirtį ir/ar darbo pobūdį labai dyla ar linkusios kitaip greitai nusidėvėti (konvejerių juostos, sietai, žarnos, guminės, tekstilinės ar plastmasinės futeruotės ir juostos, šepčiai, guminės padangos, trosai, vielos, grandinės, diržai bei stiklinės, porcelianinės ar keraminės detalės ir kt.);
    - katilų, krosnių ar rezervuarų plytinės futeruotės, pamatai, krosnių grotelės, degiklių tūtos;
    - kuras, filtrų užpildas, šaldymo agentas, valymo medžiagos, tepalai, alyvos užpildas;
    - katalizatoriai, chemikalai, kontaktinės medžiagos (reguliuojančios kitų medžiagų tarpusavio veikimą);
  - 6.2. nuostoliai, atsiradę naudojant apdraustą gamybinį įrengimą po įvykio, bet dar neatlikus viso remonto, kuris garantuotų jo normalų (t.y. gamintojo ar tiekėjo nustatytą) veikimą;
  - 6.3. nuostoliai dėl verslo nutrūkimo (tokie nuostoliai atlyginami draudžiant AB "Lietuvos draudimas" Verslo nutrūkimo draudimo taisyklių sąlygomis), kitos negautos pajamos bei neturtinė žala, netiesioginiai nuostoliai, prastovos, rinkos praradimas;
  - 6.4. išlaidos, susiję su periodine (kasdienine, kasmėnesine, kasmetine ir pan.) turto priežiūra ar technine priežiūra, reguliavimu ar patikra, su šiais darbais susijusiu detalių pakeitimu ar remontu ir pan.;
  - 6.5. bet kokios išlaidos atstatyti duomenų laikmenas, duomenis ar išlaidos duomenų atgaminimui, net jei duomenys ar duomenų laikmenos buvo prarasti dėl draudžiamojo įvykio;
  - 6.6. išlaidos, baudos ar kaštai, patirti ir paskirti Draudėjui vyriausybės institucijos, teismo ar kitų valdžios organų nurodymu dėl padarytos žalos aplinkai, įskaitant bet neapsiribojant išsiliejimu, tarša ar užteršimu;
  - 6.7. už estetinio pobūdžio defektus, tokius, kaip įbrėžimai ant dažytų, poliruotų ar emaliuotų paviršių.

**AB „Lietuvos draudimas“
valdybos pirmininkas**

Kęstutis Šerpytis

Metinis pastatų nusidėvėjimas

Pastato paskirtis/ sienų statybos būdas	Kasmetinis nusidėvėjimo dydis, %
1. Administracinė, biurų	
Mūras: plytos, gelžbetonio plokštės	0,8
Blokeliai: blokeliai, monolitinis betonas	0,8
Metalas: metalas, plastikas, stiklas su karkasu	2,0
Raštai: raštai, raštai apmūryti	1,5
Medis: medis, mediniai skydai su karkasu	2,5
2. Viešbučių	
Mūras: plytos, gelžbetonio plokštės	0,8
Blokeliai: blokeliai, monolitinis betonas	0,8
Metalas: metalas, plastikas, stiklas su karkasu	2,0
Raštai: raštai, raštai apmūryti	1,5
Medis: medis, mediniai skydai su karkasu	2,5
3. Prekybos, paslaugų, maitinimo, gydymo, mokslo, poilsio, sporto, kultūros, transporto	
Mūras: plytos, gelžbetonio plokštės	0,8
Blokeliai: blokeliai, monolitinis betonas	0,8
Metalas: metalas, plastikas, stiklas su karkasu	2,0
Raštai: raštai, raštai apmūryti	1,5
Medis: medis, mediniai skydai su karkasu	2,5
4. Gamybos, pramonės	
Mūras: plytos, gelžbetonis, blokeliai, monolitas	1,0
Metalas: metalas, plastikas su karkasu	2,0
Medis: medis, medis apmūrytas	2,0
5. Sandėliavimo	
Mūras: plytų mūras, gelžbetonio plokštės, betono blokai	1,2
Metalas: metalas, plastikas su karkasu	2,0
Medis: medis, medis apmūrytas	2,0
Metalo arkinis: arkiniai metaliniai	2,5
6. Pagalbiniai pastatai, garažai	
Mūras: plytos, gelžbetonio plokštės	1,2
Blokeliai: blokeliai, monolitinis betonas, plūktas molis, akmuo	1,2
Metalas: metalas, plastikas su karkasu	2,5
Medis: medis, medis apmūrytas	2,5
Raštai: raštai, raštai apmūryti	2,0
Stiklas: stiklas su karkasu	2,9
7. Butai	
Mūras: plytų mūras, mišrios konstrukcijos, monolitas	0,8
Stambiaplokštis: gelžbetonio plokštės	0,8

AB „Lietuvos draudimas“
valdybos pirmininkas

Kęstutis Šerpytis